

Paimen~Sanomat

Oulun ortodoksisen hiippakunnan seurakuntien tiedotuslehti

Huhtikuu 2009 Nro 2 (161)

Herran pääsiäinen

Kristus herättää Lasaruksen kuolleista. Kajaanin Kristuksen kirkastumisen kirkko. Kuva: Reijo Marjomaa.

**Tässä
numerossa:**

s. 2
Saamelaiset
viettivät
kansallispäivää

s. 3
Suuren viikon
sanoma

s. 4
KP Panteleimon
60 vuotta

s. 7
Kristoduli:
Vanhus Joosefin
elämästä

Esipaimenen sana

Pyhä ihmetys Jumalan edessä

Kristus nousi kuolleista

Pääsiäinen on Kristuksen ylösnousemuksen muistojuhla. Uskova kansa iloitsee ja riemuitsee Vapahtajan ylösnousemuksesta ja kuoleman voittamisesta.

Raamatun todistus Herramme ylösnousemuksesta on tyhjä hauta ja opetuslasten kertomukset Ylösnouseen ilmestymisestä heille. Vahva usko ylösnousemuksen todellisuuteen siivitti voimakkaasti koko alkuseurakunnan elämää. Tästä voimme lukea apostolien teoista. Siellä kerrotaan, kuinka apostoli Pietarin saarna Kristuksen ylösnousemuksesta sai tuhansia juutalaisia uskomaan häneen Jumalana ja Vapahtajana. (Apt. 2:22-36) Mutta itse ylösnousemustapahtuma pysyy meiltä salattuna.

Pääsiäisikoni kunnioittaa ylösnousemustapahtuman pyhää salaisuutta. Mitä ihminen ei ole omin silmin nähnyt, sitä hän ei pysty myöskään kuvaamaan. Juhlan ikonissa kuvataan Kristuksen käynti tuonelassa ylösnousemuksen aattona. Kädestä tarttuen hän nostaa Adamin ja Eevan ylös haudoistaan. Itse ylösnousemustapahtumaa ei kuvata.

”Me vaellamme uskon varassa, emmekä näkemisen”, kirjoittaa pyhä apostoli Paavali korinttilaisille. (2. Kor.5:7) Mutta miten ihmisen heikko ja vajavainen usko voi riittää pääsiäisen ylösnousemussalaisuuden käsittämiseen ja kokemiseen?

Pyhä Iisak Syyrialainen, 600-luvulla elänyt erämaakilvoittelija, nimittää uskon salaisuutta ”pyhäksi ihmetykseksi Jumalan edessä”. Usko syntyy, kun ”armon valo sarastaa sielussa ja avaa hengelliset silmät näkemään salaisen jumalallisen rikkauden. Se paljastuu hengessä niille, jotka saavat aterioida Kristuksen pöydässä.”

Kaikki on siis lahjaa ja armoa ja ihmetystä, niin usko kuin ylösnousemuskin.

Samaa uskon ja hengellisen ilon yhteyttä julistaa kirkkoisä Johannes Krysostomos kuuluisassa pääsiäissaarnassaan. ”Tulkaa siis kaikki Herramme iloon! Pöytä on katettu, nauttikaa siitä kaikki. Nauttikaa kaikki näistä uskon pidoista.”

Ylösnoussut Kristus kirkkonsa ja pyhiensä kautta kutsuu meitä kokemaan pääsiäisjuhlan ilon ja salaisuuden ateriyhteydessään ”Pöytä on katettu.” Se on Herran pöytä ja sinne on valmistettu pyhä ehtoollinen. Saamme iloiten ja ihmetellen aterioida Kristuksen pöydässä.

Valoisaa ylösnousemusjuhlaa!

F. Pantaleimon
Metropoliitta Panteleimon

A word from the Bishop

Christ is risen,

We are celebrating Easter due to Christ's resurrection from the dead.

The Christian peoples all over the world are rejoicing and having a feast.

The Holy Scriptures testifies on resurrection with an empty grave and with Christ's frequent appearances to his disciples after his death and burial.

A strong faith on resurrection has been a foundation stone of the life of the Church since those ancient times. It can be read on detail in the Acts of the Apostles. A great number of martyrs bear witness on risen Lord in all times.

A risen Christ calls us to experience a joy and mystery of Easter through His Holy Church.

Saamelaisten kansallispäivä 6.2.2009 Sevettijärvellä

Vuoden kolttu Helena Semenoff. Kuva: Seija Sivertsen.

Vuoden kolttu Elias Fofonoff isä Slava Skopetsin seurassa. Kuva: Seija Sivertsen.

Ensimmäinen seurakuntakiertomatkan Lapin ortodoksisen seurakunnan kirkkoherrana osui Suomen ja myös kaikkien Pohjoismaiden Saamelaisten kansallispäivään, jota vietetään helmikuun 6. päivänä.

Kauniina pakkasaamuna, jolloin Sevettijärven mittari näytti -39 astetta, saavuini Suomen pohjoisimpaan ortodoksisen kirkkoon. Vastassa oli hiljainen, pakkasen kuuraama pyhittäjä Trifonin kirkko ja sen pihamaa, jotka aamun kajo sävytti sinisen-punertavaksi – näkymä muistutti taitelijan maalaamaa maisemataulua.

Saamelaisten kansallispäivän kunniaksi Sevettijärven koululla järjestettiin juhla, johon myös minut oli kutsuttu. Vaikka ulkona oli hyvin

kylmä, koululla minua odotti lämmin vastaanotto lämpimän keiton kera. Lapset olivat valmistautumassa juhlaesitykseen ja koulun käytävän täytti mukavan jännittänyt ilmapiiri.

Kanttori Erkki Lumisalmen, Sámi Radion toimittajan Merja Fofonoffin ja Saa'mi Nue'ttin varapuheenjohtajan Seija Sivertsenin saavuttua juhla avattiin rukoushetkellä, joka toimitettiin suurimmaksi osaksi koltansaamen kielellä. Tunnelma oli heti juhallinen, kun sali täyttyi koltankielisestä pyhittäjä Trifonin troparista, jonka veisaamiseen yhtyi koko juhlaväki. Koulun rehtori Toini Sanila korosti juhlapuheessaan koltta-identiteetin tärkeyttä ja ortodoksisen kirkon merkitystä tämän identiteetin tärkeänä hengellisenä tukijana.

Saa'mi Nue'ttin varapuheenjohtaja Seija Sivertsen luki vuoden koltiksi valituille

Elias Fofonoffille ja Helena Semenoffille osoitetut kunniakirjat. Elias Fofonoff ja Helena Semenoff ovat työskennelleet aktiivisesti kolttasaamelaisen yhteisön ja sen tulevaisuuden hyväksi.

Juhla jatkui lasten ja nuorten esittäessä katrillitansseja ja leu'ddeja, ja sen jälkeen oli tietokilpailu saamelaisasioista, johon allekirjoittanutkin otti osaa. Tiukassa ottelussa voiton vei *Pete Feodoroff*, kun taas allekirjoittanut jäi häntäpäähän.

Juhlan päätteeksi pidetyssä kahvitilaisuudessa minulla oli mahdollisuus tutustua koululaisiin ja koulun henkilökuntaan. Lämmin ja iloinen juhla Sevettijärven koululla purevana pakkaspäivänä jäi kauniina muistona mieleeni.

Isä Slava Skopets
Lapin ortodoksisen seurakunnan kirkkoherra

Lasaruksen lauantaista pääsiäiseen – suuren viikon jumalanpalvelusten sanoma

Tyhjän haudan ihme. Mirhantuojanaiset Kristuksen haudalla. Kuva: Paimensanomien arkisto.

Perinteinen Trifon Petsamolaisen pyhiinvaellus elokuussa

Ilmoittautumiset 5.6.2009 mennessä

Pyhien Sergein ja Hermanin Veljeskunta ry ja Joensuun ortodoksinen seurakunta järjestävät perinteisen pyhiinvaellusmatkan 27.-31.8.2009 maamme pohjoisimmille ortodoksialueille Nellimiin ja Sevettijärvelle sekä Norjan puolelle Neideniin.

- Pyhiinvaeltajat osallistuvat pyhittäjä Trifonin juhliin perjantaina 28.8. Nellimissä, lauantaina 29.8. Sevettijärvellä ja sunnuntaina 30.8. pyhän Georgioksen kappelilla Neidenissä, Norjassa, kertoo toiminnanjohtaja *Jaana Pössi PSHV*.stä.

Matkareittinä on Joensuu- (tarvittaessa Kuopio)-Kajaani-Rovaniemi-Ivalo-Nellim-Inari-Sevettijärvi-Neiden-Rovaniemi-Ranua-Kajaani-(tarvittaessa Kuopio)-Joensuu.

Matkan hinta Joensuusta ja Kuopiosta on 330 €, Kajaanista 320 € ja Rovaniemeltä 28.8. mukaan tulevilta 270 €.

Lisätietoja: Lisätietoja ja ilmoittautumiset PSHV:n toimistolle 5.6.2009 mennessä puh. 013 – 316 856, pshv@

Paastonajan – ja etenkin suuren viikon surumieliset jumalanpalvelukset, muodostavat kirkkovuodessamme aivan erityisen kokonaisuuden, joka kantaa meidät murheen kautta kohti pääsiäisen kirkkautta ja ylösnousemusriemua. Suuren viikon palvelukset ovat meille myös tilaisuus osallistua konkreettisesti Kristuksen kärsimysten seuraamiseen. Kirkon liturginen elämä ei ole vain historiallisten tapahtumien muistelua, vaan se on myös niiden elämästä todeksi tässä hetkessä.

Suuren viikon jumalanpalvelukset tuovat noiden mullistavien päivien tapahtumat todelliseksi meidän omaan elämäämme. Saamme ensin palmusunnuntaina pajunoksat käsissämme olla yhdessä palmunoksia heiluttavan väkijoukon kanssa toivottamassa Herraamme Jerusalemiin ja pitkäperjantaina pääsemme ihmetellen seuramaan Kristuksen ääretöntä kärsivällisyyttä kiduttajiensa edessä. Suuren viikon alkaessa ja pelastushistorian tapahtumien lähestyessä huipentumistaan me nostamme katseemme ylös omasta paastokilvoituksestamme ja keskitymme seuraamaan Kristuksen polkua Betaniasta aina Jerusalemiin ja Golgatalle saakka.

Kristuksen ensimmäinen etappi matkalla kohti Jerusalemiä on Betaniassa. Lasaruksen lauantaian evankeliumissa

kerrotaan miten Jeesus saa viestin ystävänsä Lasaruksen kuolemasta ja kuulemme miten Hän itkee edesmennyt ystävänsä. Evankeliumi kuvaa tapahtumaa liikuttavasti. Kristus johdatetaan suljetulle haudalle ja Hän pyytää, että kivi vieritettäisiin pois haudan suulta. Meidän jotka seuraamme tapahtumia on hankala ymmärtää mitä seuraavaksi tapahtuu. Kristus kutsuu sanallaan kuolleiden joukosta hänet, joka on ollut tuonelas- ja kolme päivää. Kristus katsoo kuolemaa silmästä silmään Lasaruksen haudan ovella ja kutsuu ystävänsä ulos haudasta. Itku ja murhe muuttuvat iloksi. Lasaruksen lauantai on ylösnousemisen esimakua.

Juhla jatkuu vielä seuraavana päivänä. Jeesus ratsastaa aasinvarsan selässä Jerusalemiin hurraavien kansanjoukkojen ottaessa hänet vastaan. Mekin saamme olla mukana ottamassa vastaan Kristusta osallistuessamme palmusunnuntain palvelukseen koristeltujen pajunoksien kanssa. Ilmassa on juhlaa ja odotusta. Vapahtaja saapuu ja me otamme hänet vastaan, vaikka emme voikaan vielä täysin käsittää tulevien päivien merkitystä ja mittasuhteita. Aavistellemme kuitenkin, että jotakin suurta on tapahtumassa.

Maanantaista keskiviikkoon seurakunnissa toimitaan usein erityiset aamupalvelukset, jotka ovat ulkonaisesti vaatimattomia, mutta samalla hyvin puhuttelevia. Päivien evankeliumeissa seurataan

Kristuksen opetusta Jumalan valtakunnasta. Meille alkaa hahmottua kuva siitä, että Kristus, joka otettiin vastaan kansan vapauttajana, ei ole tullut luomaan maallista valtakuntaa, vaan Hän on tulossa vapauttamaan ihmiset synnin ja kuoleman orjuudesta. Keskiviikon palveluksissa muistellaan Kristuksen jalkojen pesemisen ja kavaltamisen tapahtumia. Syntinen nainen, joka rakasti vapahtajaa, vuodatti kyynelitä Kristuksen jalkojen juuresta ja pesi hänen jalkansa kalliilla tuoksuöljyllä. Juudas puolestaan oli kiinnostuneempi rahasta. Hän tunsu tuoksuöljyn arvon ja alkoi ehkä pohtia sitä, ettei Kristuksen valtakunnasta olekaan saatavissa taloudellista hyötyä. Keskiviikko on Kristuksen kavaltamisen muistopäivä, kun Juudas myy herransa kolmestakymmenestä hopearahasta.

Torstain keskeisin palvelus on ehtoollisen asettamisen liturgia. Päivässä on havaittavissa eroamisen murhe ja haikeus, mutta samalla palveluksessa on läsnä toivo. Kristus ja apostolit ovat kokoontuneet ylähuoneeseen murtamaan leipää, kun Kristus asettaa ehtoollisen. Vaikka kyseessä on jäähyväisateria, ei tunnelma ole kuitenkaan lohduton. Kristus antaa meille ehtoollisen mysteerion, jotta voisimme aina olla yhteydessä Häneen ja toisiimme. Illalla Getsemanessa Vapahtaja vangitaan ja annetaan tuomittaviksi.

Suuri perjantai on ankara paastopäivä ja Kristuksen

kärsimysten päivä. Päivä alkaa aamupalveluksella, jossa luetaan kaksitoista kärsimysevankeliumia. Evankeliumit kertovat miten Pietari kieltää Vapahtajansa ja itkee katkerasti. Pilatus tuomitsee viattomana pitämänsä miehen ja vapauttaa kansan painotuksesta väärintekijän. Kristus annetaan ruoskittavaksi ja me seuraamme ihmetellen, miten Hän jota enkelijoukot kumartavat saa osakseen ruoskankuusia ja pilkkaa ihmisten taholta. Lopulta Vapahtaja nautitaan ristiin ja Hän antaa elämänsä maailman elämän puolesta. Temppelein esirippu repeää ja maa vavahtelee. Seuraamme tapahtunutta pelon ja surun valassa. Kärsimysevankeliumeja seuraa yleensä iltapäivällä toimitettava ehtoopalvelus, jota nimitetään myös ristiltä ottamisen palvelukseksi. Tässä palveluksessa tuodaan esille Kristuksen hautakuva ja me laskemme hautaan Hänet joka on luonut maailman. Päivän viimeisenä palveluksena toimitaan hautauspalvelus, joka päättyy ristisaattoon hautakuvan kanssa. Elämä on laskettu hautaan.

Suuren lauantaian tapahtumat ovat meille mysteeria. Kristus – itse Jumala – laskeutuu alas tuonelaan etsimään kadottamaansa Aadamia. Samalla hän tuo valon toivottomuuteen ja pimeyteen. Perjantaina kaikki näyttää olevan lopussa. Opetuslapset ovat neuvottomia ja Kristuksen äiti kärsii ristin juurella nähdessään Poikansa tuskat. Lauantaina kaikki kuitenkin muuttuu. Ylösnousemisen juhla alkaa Suuren lauantaian ehtoopalveluksella ja liturgialla. Ehtoopalveluksen parimioiden jälkeen kirkon ilme muuttuu. Tummat paastotekstiilit vaihdetaan kirkkaiisiin ja luetaan ensimmäinen ylösnousemusevankeliumi. Kristus nousee kuolleiden joukosta ja antaa meille elämän.

Pääsiäisyön juhlassa kaikki on jo täynnä valoa ja riemua. Ristisaaton jälkeen siirrymme kirkkoon, ja koko palvelus kuvastaa Jumalan valtakunnan kirkkautta. Me emme pääsiäisenä vain muistele ylösnousemisen tapahtumia, vaan pääsemme jo hetkeksi elämään tulevan Jumalan valtakunnan todellisuuteen. Tie ylösnousemisen juhlaan kulkee kärsimyksen kautta. Kun kuljemme ensin Herramme mukana kärsivällisesti suuren viikon tapahtumat, saamme lopulta pääsiäisyönä veisata enkeleiden kanssa: Kristus nousi kuolleista!

Isä Mikko Sidoroff
Rovaniemi

Toukokuussa 2002 Oulun hiippakuntakeskuksen eteen pysäköi hiippakunnan uuden metropoliitan muuttoauto. Kesän alussa hän vastaanotti paimensauvan ja Konstantinopolin ekumeenisen patriarkan siunauksentoivotukset tehtävään. Tänä keväänä noista tapahtumista tulee kuluneeksi seitsemän vuotta. Esipaimenella on myös pyöreiden vuosien kevät. Hän täyttää 60 vuotta.

Esipaimen pohdiskelee numeroa seitsemän, joka toistuu usein Raamatussa. Esimerkiksi Jerikon muurit murtuivat kun sitä kierrettiin seitsemän kertaa, ilmestysmajassa oli 7-haarainen lampunjalka, Vapahtaja puhui seitsemän kertaa ristiltä ja Ilmestyskirja mainitsee Vähän-Aasian seitsemän seurakuntaa. Metropolia huomauttaa, että numeron lisäksi, se muodostaa myös raamatullisen ajanjakson. Hän kertoo mietiskelleensä Vanhan testamentin kertomusta Egyptin faaraan näkemästä unesta; jossa seitsemän laihaa lehmää söi seitsemän lihavaa. Jumalan palvelija Joosef antoi Herran avulla unelle selityksen. Sen mukaan yltäkylläisyys ja nälkävuodet tulevat vuorottelemaan faaraan hallitsemassa valtakunnassa seitsemän vuoden jaksoissa. Pyhän kertomuksen äärellä esipaimen on mietiskellyt havaintoiaan siitä, että hänen seitsemäntenä piispuusvuotenaan alkoi kuulua uutisia taloustaantumasta.

Metropoliitan toimenkuva

Hiippakunnan piispan rooli on Panteleimonin mukaan hengellinen ja edustuksellinen. Käytännön vaikutukset itse seurakuntatyön kehittämiseen ovat virkaa hoitaneilla piispoilla olleet varsin vähäiset. Piispa on toiminut lähinnä mielipidevaikuttajana. Vuonna 2007 voimaan tullut uusi kirkkolaki ja järjestys päivittivät piispan asemaa lähemmäksi kirkon vanhaa traditiota. Piispan vaikutusmahdollisuuksia parannettiin. Esipaimen kuitenkin toteaa, että hänen näkemyksiään on otettu ennen näitä muutoksia-kin hyvin huomioon.

Oulun ortodoksinen hiippakunta on hengellinen ja pastoraalinen paimenalue, jonka fyysinen keskuspaikka on Oulussa. Hiippakuntakeskuksessa sijaitsee metropoliitan kanslia sekä piispan virkaja yksityisasunto. Kanslian henkilökunta toimii piispan ”instrumenttina” hiippakun-

Metropoliitta Panteleimon 60 vuotta Kirkko on korkeimpien voimien varassa

Esipaimen Panteleimon toimittamassa rukouspalvelusta hiippakuntakeskuksen kotikappelissa. Kuva: Jukka Mäntymäki.

nan asioiden hoitamisessa. Arki hoituu kolmen hengen voimin. Esipaimenen apuna ovat hiippakuntasihtööri ja toimistosihtööri. Piispa edustaa hiippakuntaansa, tekee kansliatöitä, paimenmatkoja ja toimittaa jumalanpalveluksia. Hän toimii myös pappien esimiehenä. Tähän liittyy lain määräämiä velvoitteita. Sen lisäksi esipaimenen tehtäviin kuuluu pappien hengellinen ja pastoraalinen johtaminen, sekä heidän toimintansa ohjaaminen, tukeminen ja kannustaminen. Luettelosta viimeiseksi metropoliitta jättää hänelle epämieluisimman tehtävän; pappien valvojana toimimisen.

Lihavat vuodet

Metropoliitta Panteleimon haluaisi verrata kuluneita Oulun vuosiaan lihaviin, myötätuulen vuosiin. Hän on saanut itse olla suhteellisen terveenä ja näin jaksanut hoitaa tehtäviään. Hiippakunnan alueella on saatu myös viettää levollisia aikoja, ilman suurempia

ristiriitoja. Esipaimen on myös iloinnut siitä pyyteettömästä tuesta, jota yhteiskuntasektori ja evankelis-luterilaisen kirkko ovat osoittaneet vähemmistökirkolle. Hiippakunnan perustilannetta luonnehtiessaan piispa toteaa, että sen raja-alueet tyhjentyvät väestöstä ja ihmiset muuttavat kasvukeskusten tuntumiin.

- Yllätyksiäkin on. Takavuosina Vaasaa pidettiin kuolevana seurakunta-alueena, mutta sepä näyttääkin olevan nousujohteisessa kehityksessä.

Myös Lappia esipaimen pitää tulevaisuuden alueena. Oulun hiippakunta on myös välttynyt kanonisilta ongelmilta suhteessa maahanmuuttajiin. Piispa haluaa mainita aivan erityisesti naapurishiippakunnat Venäjän puolelta: Arkangelin, Karjalan ja Murmanskin, joihin toimivat rakkautelliset ja veljelliset suhteet. Kiitoksen aiheena metropoliitta mainitsee myös sen, että niin hiippakuntakansliassa kuin seurakunnissakin kaikki toimet ovat täytetty.

Myötätuulta kaitsemiseen on tuonut myös monipuolinen lahjakkuus, jota hiippakunnassa ilmenee. Esimerkiksi toisen kotimaisen kielen taitoa vaativassa Vaasan seurakunnassa, puhuvat sekä pappi, että kanttori erinomaisesti ruotsia. Lapissa taas, seurakunnan kirkkoherran äidinkieli on venäjä, mutta hän puhuu myös erinomaisesti suomea. Hän on tarttunut myös tarmokkaasti koltankielen opiskeluihin. Hiippakunnan koko papisto on motivoitunut hyvin työhönsä.

- Tilanne on siis sellainen, että seurakuntien erilaiset haasteet voidaan hyvin hoitaa.

Laihat vuodet

- Mitenkä mahtaa talouslama vaikuttaa seurakuntien tuloketuhitykseen? esipaimen pohtii.

Suomen taloudelliseen hyvinvointiin vaikuttaa nykyisin myös ympäröivä maailmantalous ja sen vuoksi asioiden ennustettavuus on muuttunut

yhä monimutkaisemmaksi. Kirkon elämässä myös tämän todellisuus on otettava huomioon. Lihavina vuosina on pakko oppia katsomaan eteenpäin ja varautumaan myös heikentyviin ajanjaksoihin.

- Mitenkä voisimme oppia kartuttamaan kirkossa ”Joosefin viljavarastoja” laihoja vuosia varten?

Tämä on esipaimenen mielestä keskeinen kysymys. Eräänä ratkaisuna on nähty se, että kirkossa pyritään kohden suurempia seurakuntayksiköitä. Tämäntapainen rakenteiden muuttaminen helpottaa ainakin seurakuntien taloudellista tilannetta ja voi tuoda mukanaan myös uutta dynaamisuutta kirkon elämään.

- Kenties menemme kirkossamme jonkinlaisten seurakuntayhtymien suuntaan, joissa on mahdollista säilyttää vanhat seurakunnat omina yksikköinä - ainakin nimellisesti.

Muutossuuntaa metropoliitta pitää järkevänä, jos yhdistyvien seurakuntayksikköjen välimatkat ovat kohtuullisia.

- Oulun hiippakunnassa välimatkat ovat pääsääntöisesti niin pitkiä, että täällä täytyy mieltä muunlaisia ratkaisuja. Tällä hetkellä hiippakuntaluheen seurakunnat voivat pääsääntöisesti hyvin.

Esipaimen vakuuttaa, että ainakin toistaiseksi niitä voidaan säilyttää itsenäisinä. Tosin Kiuruveden seurakunnan kohtalo näyttäisi tekevän tässä poikkeuksen. Piispa myös huomauttaa, että seurakunnissa on syytä varautua muutosmahdollisuuksiin. Yhteiskunnalliset murrokset kun koettelevat myös kirkon reagointikykyä. Metropolia nostaa esiin myös hiippakuntaneuvoston roolin kirkon kehittäjänä. Hän lisäksi toivoo, että tulevaisuudessa hiippakuntasäätiö voisi entistä enemmän hedelmöittää taloudellisin panoksin kirkon ja hiippakunnan elämää.

Kirkko elää

Esipaimen mukaan, sotien jälkeen kirkkoon liittyminen oli äärettömän harvinaista. Nyt väkeä liittyy vilkkaasti kirkkoon, mutta uutena piirteenä on nähtävissä myös se, että kirkon takaovi on heiluriliikkeessä. Eroamistrendi koskettaa ortodoksejakin.

- Muodollinen kirkkoon kuuluminen ei pitemmän päälle kannu. Kirkkoon liittyjäineksessä on tapahtunut myönteistä kehittymistä.

Heillä on usein myös sisäistä motivaatiota palvella ja auttaa kirkkoa.

Metropoliitta näkee kirkon tulevaisuuden valoisana. Negatiivisia asioita havainnoidessa ei pidä antaa niille valtaa.

- Karjalais-ortodoksit olivat hyvin pitkään hyvin pessimistisiä kirkon tulevaisuuden suhteen. Monet ajattelivat, että ortodoksisuus kuolee heidän mukanaan. Ei kirkko ole meidän varassamme. Kirkko tulee säilymään Kristuksen toiseen tulemiseen saakka. Se on korkeimpien voimien varassa.

Metropoliitta muistuttaa, että kirkkoon on löytynyt viimeisten vuosien aikana paljon uusia rukoilijoita ja papeilla on myös intoa toimittaa palveluksia. Piispa on iloinen siitä, että ortodoksisuuteen tutustuminen on huomattavasti helpottunut verrattuna vuosikymmenten taakse. Kirkollista kirjallisuutta on tänä päivänä saatavissa suomen kielellä aivan eri tavalla kuin aikaisemmin.

- Luostarit ovat ryhdistäytyneet suomalaisen hengellisen kirjallisuuden julkaisemisessa ja levittämisessä. Olisi hyvä, että Valamon kirjakerhoa aktiivisesti tuettaisiin ja pyrittäisiin hankkimaan siihen jäseniä.

Esipaimen toteaa, että hän on nähnyt neljäkymmentä vuotta kirkon jumalanpalveluselämää. Tänä aikana kirkkoväki on muuttunut. Hartaan ja kunnioitettavan siirtokarjalaisen väestön tilalle ovat tulleet suomalaiset kirkkoon liittyvät ja maahanmuuttajat. Viitaten suomenkielisen ortodoksisen kirjallisuuden runsauteen, esipaimen toteaa uusien kirkon jäsenten juurtuvan myös kiitettävästi kirkon perinteeseen.

- Ihmiset, jotka vakavalla tavalla kiinnostuvat hengellisestä elämästä, niin heillä on mahdollisuus Raamatun lukemisen ohella lukea pyhien isien opetuksia uskosta ja kilvoitteluelämästä. Näin he ohjautuvat kirkon näkemysten mukaiseen elämään. Kirkon isät antavat elämään varmuutta. Tämä tuo pitkäjänteisyyttä ja varmuutta elämään, eikä olla vain hetken innoituksen varassa.

Kuuliaisuus

Esipaimen muistuttaa, että kirkon traditioon kuuluu kuuliaisuus, joka ei ole nykypäivänä kovinkaan trendikäs ilmiö. Jokaisen kirkon jäsenen tulee olla jollekin kuuliainen. Seurakuntalaisten tulee

olla kuuliaisia rippi-isilleen, pappien metropoliitoille, he taas arkkipiispalle ja hän patriarkalle. Tällainen on kirkon vanha hengellinen rakenne.

- Kun olen ollut luostarissa kaksikymmentä vuotta, niin ymmärrän tämän puolen ”jollakin tavoin.” Luostarissa ei saanut tehdä mitään ilman siunausta. Jos näin tapahtuu, niin se myös poistaa monia ongelmia. Kyseessä ei ole ”herra ja alainen” – suhde, vaan kaunis ja ymmärtäväinen side. Luonnostaanhan haluaisimme tehdä asiat oman päämme mukaan.

Esipaimen korostaa, että on tärkeää oppia voittamaan oma tahtomme, sillä se ei suinkaan aina ole oikeassa.

- Tästä kilvoitukseen liittyvästä asiasta opetetaan nykyisin valitettavan vähän.

Kuuma peruna

Kun tulee puhetta kirkon liturgisesta elämästä, metropoliittaa alkaa huvittaa.

- Se on kuuma peruna ja melkoinen soppa, joita olen joutunut vuosikymmenien saatossa syömään.

Panteleimon huomauttaa, että elämä läntisessä yhteis-

kunnassa on antanut mahdollisuuden puhua ja toimittaa palveluksia oman maan kielellä. Vähintään yhtä tärkeänä hän pitää jumalanpalvelusten kieliasujen ajanmukaistamista. Näin voidaan varmistaa, että ihmiset ymmärtävät asioita. Luterilaisen kirkon raamatunkäännöstyön myötä, myös ortodoksinen kirkko siirtyi käyttämään ymmärrettävämpää kieliasua palveluksissaan. Samaan aikaan suurin osa käytössä olevista liturgisista kirjoista on edelleen ”vanhassa” kieliasussa. Tätä rinnakkaisuutta metropoliitta ei näe ongelmana. Sen sijaan piispa pitää tärkeänä sitä, että keskeisiä rukouksia, jotka kansa osaa ulkoa, ei turhaan muuteltaisi.

- Toivoisin, että piispainkokouksella olisi käytettävissä sen ohjauksessa toimiva asiantuntijoista koostuva liturgisten tekstien valmisteleva toimituskomissio, jonka toimikaudet olisivat pitkiä. Näin syntyisi pitkäjänteistä vuoro vaikutusta tärkeiden asioiden äärellä. Vaihtoehtoisena tienä liturgisten asioiden selkeyttämiseksi näen viimeistelemättömien käännösten saavan käytännön kautta vähitellen virallisen aseman. Näistä kahdesta vaihtoehdosta pidän toimituskomissio ajatusta parempana.

Jumalanpalvelustarpeen tulisi esipaimenen mielestä vastata myös paikallista tarvetta. Luostarit ovat historian eri vaiheissa olleet muotoilemassa jumalanpalveluskäytänteitä. Ne eivät kuitenkaan välttämättä aina toimi seurakunnissa. Tämän vuoksi jumalanpalveluselämää tulisi aktiivisesti kehittää. Piispa myös kertoo joskus kuulleensa ehdotuksia, että kirkollisia juhlapäiviä pitäisi siirtää ”paremmille ajankohdille”, jotta väki pääsisi kirkkoon. Tätä käytännettä esipaimen ei pidä hyvänä.

- Jos arkipäivänä juhlan pitäminen on hankalaa, niin ainahan juhlan voi pitää edellisenä iltana, jolloin liturginen vuorokausi vaihtuu. Muistopäiviä olisi hyvä opetella pitämään oikeina päivinä. Muunlaisista joustoista tulee aina konsultoida esipaimenen kanssa.

Harrastukset

Arkinen elämä piispalla on kuin kenellä tahansa: ruuanlaittoa, siivousta ja kotiasiareitten hoitamista. Kirjoittamisharrastus tuo sopivaa vastapainoa hänen kirkolliselle työlleen. Ahkerointi kirjallisella rintamalla on johtanut myös julkaisuihin. Metropoliitta kertoo, että hän

on hiljattain allekirjoittanut julkaisusopimuksen Kirjapajan kanssa kuudetta romaaniaan varten. Se julkaistaan syksyllä.

- Tuleva teos on lapsuuselämyksiin pohjautuva herttainen joulukertomus.

Merkkipäivä

Esipaimenen syntymäpäivä 17.5. sattuu tänä vuonna sunnuntaille. Tuolloin Oulun katedraalissa Metropoliitta Panteleimon ja hiippakunnan papisto toimittavat liturgian alkaen kello 10. Palveluksen jälkeen on kirkkokahvit ja mahdollisuus tervehdysten esittämiseen katedraalin vieressä sijaitsevassa Heinätorin ev.lut. seurakuntatalossa.

- Elän sellaista elämänvaihetta, että kaapit ovat täyttyneet. En tarvitse enää kerrassaan mitään ylimääräistä. Toivon, että jos joku haluaa minua merkkipäivän nimissä muistaa, niin voisi ohjata muistamisensa Inarin kunnan, Nellimin kylän ortodoksisen kirkkoon hankittavien uusien ikonien hankkimiseen.

Muistamiset voi tehdä Kolttaasiain kannatusyhdistyksen tilille: 564002-2140243

Jukka Mäntymäki

Det tomma gravets mirakel

Ortodoxa kyrkan kallas ofta till upsståndelses kyrka och det är den sannerligen. Men det vore fel att påstå att enbart vi ortodoxa är ’påskens barn’. Som om Påskens budskap endast gällde oss. Budskapet om Kristi uppståndelse förkunnas i hela världen och för hela världens frälsning. Glädjebudskapet gäller oss alla, oavsett vilken kyrka eller grupp vi tillhör. Det som präglar vår påskfirande skiljer sig dock från andras i viss mån. Vi är mycket trogna evangelietextens innehåll i det hur vi uttrycker påskens händelseförlopp. På palmsöndagen följer vi Kristi inträde i Jerusalem och senare under stora veckan deltar vi som vittnen i Hans korsfästelse och står förundrande vid Hans kors and bevittnar hur Han tas ner därifrån och sjunger *Vi buger oss inför ditt lidande, o Herre.* När det gäller själva påsknatten, blir vi ibland tillfrågade, var är orsaken

till att vi går runt kyrkan och stannar upp vid dörrarna. I evangelieboken enligt Matteus berättas det om Maria från Magdala och den andra Maria, vilka kom tidigt på morgonen till Kristi grav för att se på den. Där hörde de ett kraftigt jordskalv och Herrens ängel steg ner från himlen och kom och rullade undan stenen och satte sig på den. Ängeln sade till kvinnorna:

”Var inte rädda. Jag vet att ni söker efter Jesus, som blev korsfäst. Han är inte här, han har uppstått, så som han sade. Kom och se var han låg. Skynda er sedan till hans lärjungar och säg till dem: ?Han har uppstått från de döda, och nu går han före er till Galileen. Där skall ni få se honom.? Nu har jag sagt er detta.” (Matteus 28: 5-7)

När vi på påsknatten stannar upp vid dörrarna och hör evangelietexten, så gör vi som de två kvinnorna vid Kristi grav. Vi

bevittnar ett mirakel, som förändrar allt: det är tomma gravets mirakel som få oss att brista ut i jublande glädjerop: Kristus är inte här, Han är uppstånden! Sedan går vi in i kyrkan och sjunger: *Nu är allt fullt av ljus, såsom himmelen så ock jorden!* Vi alla är alla inbjudna i denna glädjens natt till festen och när vi gör det, så blir var och en ett riktigt påskens barn! Påsknattens händelser förändrar hela mänsklighetens historia för alltid. Bojorna som fäste oss vid dödsriket, har gått av. Detta är orsaken varför vi åter och åter sjunger påsktropariet: *Kristus är uppstånden från det döda, med döden övervann Han döden och åt dem som äro i gravarna gav Han liv!*

Kristus är uppstånden – Sannerligen uppstånden!

**Fader Matti Wallgrén
Vasa**

Valkeudessa vaeltaja

*Valkeudessa vaeltaja
Kirkkaan sinitaivaan alla.
Vaeltaja matkata nyt saa.
Säkenöi ympärillä puhdas lumi,
kuin viaton olisi ympäröivä maa.*

*Puhkoo suksi
koskematon hangen pintaa.
Pakkasilman viiltäessä rintaa,
kuljen kohti taivaan rantaa.*

*Oma tahtoni on.
Minne sukseni kulkee tie,
sinnekö minne aatokseni vie.
Mitä löydän sitä tiedä en lie.*

*Kuljen valossa huikaisevassa.
Päällä puhtaan valkean pinnan,
tunnen tämä puhdistaa jo rinnan.
Onko sieluni uudistumassa.*

mara

Valamossa järjestettiin luottamushenkilöiden jatkokoulutus 6-8.2. 2009.

Oulun ortodoksisesta seurakunnasta kurssille osallistuivat neuvoston jäsenet isä Unto Lampinen (myös valtuuston jäsen) ja Eira Hakasalo sekä valtuuston jäsenet Eeva-Liisa Savilaakso, Martti Takalo, Teuvo Ottavainen, Sirikka-Liisa Pennanen ja Pertti Marttinen.

Menomatalla koukkasimme Evakkokeskuksessa Iisalmessa, jossa ruokailimme ja tutustuimme näyttelytiloihin. Pyhättöjen pienoismallien ja ikonien joukosta painui mieleen erityisesti Salmin kirkon ikonostaasin entinen suuri ikoni, joka oli ollut sota-aikana korsun ovena. Neuvostosotilaat eivät kunnioittaneet pyhää kuvaa, vaan olivat repineet sen korsunsa oviaukon suojaksi. Ikonissa olivat vielä saranat paikallaan ja lukuisat luodinreiät kertoivat mielettömästä sodan ajasta.

Ensimmäisenä päivänä kouluttaja Era Kurronen Oulusta johdatteli kurssilaiset kohti ”yhteistä näkyä” mukaansa tempaavalla tyylillä, jossa kaikki joutui-

Luottamushenkilöitä kurssilla Valamossa

Kurssille osallistuneet luottamushenkilöt vas. Eeva-Liisa Savilaakso, Martti Takalo, Sirikka-Liisa Pennanen, Teuvo Ottavainen, Eira Hakasalo, Pertti Marttinen ja isä Unto Lampinen.

vat esittämään näkemyksensä esillä olevaan asiaan. Kokoustekniikan hyvät tuntomerkit sekä karikat

selkiytyivät kouluttajan ohjauksessa ja käydyissä keskusteluissa. Toisen kurssipäivän

puolivälissä vaihtui kouluttaja. Pöydän taakse asteli kirkkoneuvos Risto Ikäheimo. Hän valotti meille

Pertti Marttinen

luottamushenkilöiden vastuuta ja velvollisuuksia, joihin sisältyy mm salassapito- ja jääviyssäädökset sekä tarjosten käsittely. Selkeä ja huumoripitoinen esittämistapa antoi kurssilaisille jatkossa hyvät eväät luottamuselinten toimintaa varten.

Kolmannen päivän päätapahtuma oli liturgia. Isä Unto osallistui jumalanpalvelukseen alttarihuoneen puolella ja me muut ristittyet kirkkösalissa. Hengellistä ravintoa saimme lisäksi aamu- ja ehtoopalveluksissa, ja luostarin trapesassa nautitut monipuoliset ateriat pitivät huolen maallisesta ravinnosta. Kurssi päättyi yhteiseen palautekeskusteluun ja päätäskahvihetkeen.

Kotimatalle lähdimme tyytyväisin mielin ja entistä tietorikkaampina. Suuret passibot isä Raimo Kikiselle ja seurakunnalle, että saimme osallistua antoisalle kurssille ja pääsimme hiljentymään hetkeksi pois maallisista huolista luostarin pyhässä huomassa.

Kalajokilaakson Tiistaiseuralla onnistunut kausi

Tammikuun alussa, ripustasamme seinällemme vuoden 2009 kalenterin, oli otollinen hetki tarkastella aikaansäämisiamme sekä luoda katsaus tulevaisuutteen.

Kalajokilaakso kirkollisena toiminta-alueena on Oulun läänin eteläräjällä. Ortodoksinen määrä on siellä vähäinen: seurassamme oli vuodenvaihteessa 22 jäsentä.

Viime vuoden aikana Tiistaiseura kokoontui yhdeksän kertaa. Isä Antero Petsalo toimitti kunkin kokoontumisen yhteydessä kirkkovuoden ajankohtaan liittyvän rukouspalveluksen. Esimerkiksi 9.9. oli aiheena kirkkovuoden aloitus ja Neitsyt Marian suku ja vanhemmat.

Kahvihetkien keskusteltiin mm. 11.3 aiheesta virpominen osana palmusunnuntain perinnettä. 4.11 isä Antero ja Tanja Saukonoja kertoivat tutustumismatkastaan kulttuurikeskus Sofiaan ja Uspenskin katedraaliin sekä Espoon Pyhän Herman Alaskalaisen ortodoksisen kirkkoon. 2.12.

lauoimme yhteisesti joululauluja.

Kuluneen vuoden suurtahtuma oli retki Laatokalle Vanhaan Valamoon. Yöpyminen pääkirkon vieressä olevassa asuntolassa, kävelyretki Nikolaoksen skiitalle ja sieltä näköalat pohjoiselle Laatokalle loivat puitteet eläytyä tämän erakkosaaren yksinäisyyttä kaipaavaan elämään. Saariston jylhä luonto myrskyävän meren äärellä vei ajatukset ihmisten voimien rajoittuneisuuteen: tyynen vedenpinnan kimaltaessa Laatokan peilimäisellä pinnalla ei voi olla ihastelematta Suuren Mestarin taideteosta.

Matka Karjalaan ensi kesänä

Menneen vuoden myönteiset kokemukset versoivat suunnitelman uudesta pyhiinvaellusmatkasta. Punnittaessa eri vaihtoehtoja päädyimme rajantakaiseen Karjalaan. Lähdemme matkalle Ylivieskasta 9.6 kello 5.00 ja yö-

vymme Aleksanteri Syväriläisen luostarin lähellä olevassa hotellissa. Keskiviikkona 10.6 tutustumme luostariin ja Aunuksen kyliin. Vietämme yön Petroskoissa ja 11.6 on kohteenamme kaupunkikiertros ja suuntaamme automme kohti Vieljärveä, Kolatselkää sekä Niirala.

Toivomme matkallemme runsasta osanottoa. Ovathan paikannimet Vitele, Aunus, Syväri ja Lotinapeltokin olleet vanhemmillemme tutumpia kuin monet Sisä-Suomen kaupungit.

Tietoja matkasta saa seuraavilta henkilöiltä:

Oleg Merioja, p. 040 570 0014
Martti Ottavainen, p. (08) 447131
Arvi Penttonen, p. 0400 0664 337
Sakari Lukin, p. (08) 440839 tai 040 824 7611
Erkki Petsalo, p. 044 555 9596
Kiuruveden ort. kirkkoherranvirasto, p. (017)752 278

Sakari Lukin

Eeva-Kaarina Parrilalle ja Kirsi Naakka-Rautiaiselle siunauskirjat

Oulun seurakunnan kanslianhoitaja Eeva-Kaarina Parrilalle (vas.) ja ortodoksisen uskonnon lehtori Kirsi Naakka-Rautiaiselle luovutettiin hiippakuntakeskuksessa 7.1.2009 metropoliitta Panteleimonin myöntämät siunauskirjat, kirkon hyväksi tehdystä työstä.

Kuva: Jukka Mäntymäki.

Pyhä Athosvuori luostareineen, skiiittoineen ja erakkomajoineen on kautta aikojen ollut rukouksen paikka. Senkin vaiheissa on kuitenkin ollut erilaisia kausia. 1900-luvun alkupuoliskolla Athos oli kuihtumassa. Filokalia oli kyllä ollut olemassa jo 1700-luvun lopulta lähtien, mutta vain harvat munkit olivat perehtyneet Jeesuksen rukoukseen sydämen rukouksena. Pyhä Vuori ei enää vetänyt puoleensa uusia munkkeja.

Käänteeseen sai aikaan isä Joosef, joka tunnetaan nimellä Joosef Hesykasti (1892-1959). Hän oli kotoisin Paroksen saarelta, ja nuorena hän toimi menestyksellisesti markkinakauppiaina keskuspaikkanaan Ateena. Hurskaat naapurinnaiset lainasivat hänelle kirjan nimeltä ”Kesän pyhät”. Lukiessaan pyhien elämäkertoja hänessä tapahtui suuri muutos, kaupankäynti lakkasi kiinnostamasta ja syyty palava halu kilvoituselämään.

Nuori Fransiskos - se oli hänen nimensä tuolloin - lähti 23-vuotiaana Athokselle. Hän koki pettymyksen, koska ei löytänyt sieltä sellaisia suuria askeetteja, joista kirjoissa kerrottiin. Kerran hän oli jo epätoivon tilassa, kun hengellistä ohjaajaa ei löytynyt, ja katkerasti itkien vilkaisi kohti Athosvuoren huippua. Silloin rinteellä olevasta Jumalanäidin kirkosta tuli yhtäkkiä valo, kuin sateenkaari, ja se pysähtyi häneen. Hän koki täydellisen sisäisen muutoksen. Kaikki täyttyi valolla, eikä hän tuntenut ruumistaan. Hän näki oman sisimpänsä täynnä valoa ja rukous alkoi toimia siellä rytmikkäästi. Ihanaa hengellinen tuoksu ja ilo täyttivät hänet. Tämä tila kesti useamman tunnin. Ohjaajaa ei tämän jälkeenkään löytynyt, mutta Fransiskos löysi kuitenkin samanhenkisen veljen isä Arsenioksen. Nuoret kilvoittelijat elivät kesäisin kierrellen Athosvuoren huippua ympäröivissä metsissä kokonaan Jeesuksen rukoukseen keskittyneinä puhumatta edes keskenään paitsi sunnuntaina. He söivät vain kerran päivässä korpuiksi kuivattua leipää, jota he saivat Athoksen suurista luostareista, yhdessä villikasvien kanssa, joita he keittivät mukanaan kantamassaan kattilassa. Talvisin he asuivat jossakin ränsistyneessä keljamaajassa. Aina heillä kuitenkin oli hengellinen isä, jolta he ottivat siunauksen aikeilleen ja jolle kävivät kertomassa elämästään.

Vanhus Joosef Hesykasti, Athosvuoren hengellinen herättäjä

Nunna Kristoduli Lintulan luostarista vieraili ja esitelmöi Oulussa 6.-8.2.2009. Kuvassa myös Ester Vaara. Kuva: Jukka Mäntymäki.

Ensimmäinen hengellinen isä oli nimeltä Efraim ja tämän edesmennyt veli, joka oli myös ollut munkki, oli nimeltä Joosef. Niinpä hän vihkiesään Fransiskoksen munkiksi antoi tälle veljensä nimen Joosef. Isä Efraimin majassa asuessaan Joosef teki itselleen majan pihaan keinotekoisien luolan, missä hän joka ilta auringonlaskusta lähtien kuuden tunnin ajan harjoitti Jeesuksen rukousta istuen pienellä jakkaralla ja keskittäen mielensä sydämeensä. Joskus luola täyttyi rukousvalosta ja hän näki ikään kuin kolme pientä lasta, jotka rytmikkäästi laulaen lensivät eteenpäin ja taas taaksepäin ja siunasivat häntä.

Myöhemmin isä Joosefin ympärille alkoi kerääntyä oppilaita – ei kuitenkaan koskaan paljon, sillä pienen veljestön elämäntapa oli niin ankara, että harvat kestivät sitä. Kompromissit eivät kuuluneet isä Joosefin kasvatustapaan. Veljillä ei ollut mitään ylimääräistä tavaraa ja kaikki oli äärimmäisen vaatimatonta. Joka ainoa yö ohjelmaan kuului kuusi tuntia valvomista Jeesuksen rukouksessa. Sen jälkeen veljet kävivät vuorotellen keskustelemassa isä Joosefin kanssa hänen keljamaajassaan, joka oli vähän syrjempänä. Usein he tunsivat siellä hänen rukouksensa suloisien tuoksun. Sitten he aloittivat aamupalveluksen majansa pienessä kotikirjokossa. Toisinaan isä Joosef antoi munkeilleen hengellisiä lahjoja. ”Tänä yönä lähetän sinulle pienen paketin”, hän sanoi kerran isä Joosefille.

Mikä se paketti oli? Ihmeellinen armontäyteinen tila, joka valtasi munkin heti kun hän aloitti öisen rukouksensa ja jollaista hän ei ollut koskaan aikaisemmin kokenut.

Aamuyöstä sitten levättiin vähän. Mutta heti herätessä mielen oli tartuttava Jeesuksen rukoukseen, kuten isä Joosef opetti. Kun mieleen nousi häiritseviä ajatuksia, hän kehotti munkkejaan huutamaan rukousta ääneen, niin että Athoksen kalliot raikuvat. Aamupäivällä tehtiin töitä ja vain silloin otettiin vastaan vieraita. Isä Joosef itse toimi toisinaan keittäjänä. Kaikki tarpeelliset ruokatavarat nuoret veljet joutuivat kantamaan selässään äkkiyrkkiä polkuja pitkin korkeilla kallioilla sijaitsevaan majaansa. Aterian jälkeen iltapäivällä nukuttiin muutama tunti, sitten juotiin kupillinen kahvia ja aloitettiin taas koko yön kestävä rukouskilvoittelu.

Isä Joosefilla oli myös Athoksen ulkopuolella hengellisiä ohjattavia, joille hän kirjoitti sydämellisiä kirjeitä. Hän sanoikin, että erakot ovat sosiaalisempia kuin muut ihmiset, sillä he pitävät jokaista lähimmäisenään. Rukouksessa kaikkien ihmisten yhteys Jumalassa toteutuu parhaiten. Vanhus Joosef korosti, että todellinen kristitty perustaa kaiken Kristuksen käskyyn: rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, koko sydäimestäsi, sielustasi ja voimastasi ja lähimmäistäsi niin kuin itseäsi. Rukousta hän kutsui tulevan ajan kieleksi, nykykielekset ovat vain tätä maailmaa ja sen käsitteitä varten. Hän itse

pystyi rukouksessa tuntemaan hengellisten ohjattaviensa ilot ja murheet, ennen kuin hän sai niistä tiedon.

Vanhus Joosef lähti tästä maailmasta 61-vuotiaana Jumalanäidin kuolinuoneen nukkumisen juhlanäinä vuonna 1959. Jumalanäiti, joka oli ollut hänen ilonsa ja lohtunsa koko elämän ajan, oli etukäteen ilmoittanut hänelle, että hän tulee kuolemaan hänen juhlapäivänään. Vanhuksen kuoleman jälkeen hänen oppilaansa saivat omia oppilaita ja lopulta nämä uudet veljestöt kutsuttiin ottamaan haltuunsa Athoksen suuret luostarit, joissa monissa eli enää vain muutama iäkäs munkki. Isä Joosefin oppilaat Joosef, Haralampos, Efraim valittiin luostarien johtajiksi, ja he pystyivät ohjaamaan veljiään sisäiseen sydämen rukoukseen. Tämä innosti muitakin nuoria miehiä valitsemaan luostarielämän ja näin Athosvuoren uusi kukoistuskausi alkoi.

Isä Joosefin oppilaista on elossa nuorin isä Efraim, Amerikan Efraimina tunnettu, joka vaikuttaa nykyisin Amerikassa ja on parissa vuosikymmenessä perustanut sinne yli 20 luostaria. Isä Joosefin hengellisiä lastenlapsia toisessa tai kolmannessa polvessa taas ovat suurin osa Athoksen munkeista, heidän joukossaan myös kaksi suomalaista munkkia kuin myös Suomessakin usein vieraileva vanhus Efraim Pyhän Andrean skiiitasta.

Nunna Kristoduli

Kahden Petsamon munkin kohtalo talvisodassa on selvinnyt

Kahden Petsamon luostarin kadonneen munkin kohtalo talvisodassa 1939-1940 on selvinnyt. Yksi heistä teloitettiin ja toinen menehtyi vankileirillä.

Sodan alkaessa Petsamon munkit jäivät puna-armeijan vangeiksi. Neuvostoliitto palautti heidät sodan jälkeen takaisin Suomeen lukuun ottamatta luostarin johtajaa, igumeni Paisia ja munkki Feodoria. Molemmat olivat Suomen kansalaisia.

Paisi ja Feodor joutuivat neuvostoliittolaisten kuulusteluihin, joissa todistusaineistona käytettiin muun muassa paria kirjettä ja heiniä.

Yksi kirjeistä oli lähettämätön. Siinä isä Paisi odottaa, että Venäjän kansa vapautuu kommunismin ikeestä. Samalla hän tuli tunnustaneeksi kuulustelijoilleen luostarin ottaneen vastaan muutamia pakolaisia Neuvostoliitosta.

Lisäksi isä Paisi sai syytteen siitä, että oli antanut ilmaista heinää suomalaisille.

Kuulusteluissa isä Paisi oli kertonut, paljonko luostarilla oli varoja suomalaisissa ja norjalaisissa pankeissa. Yksi isä Paisin tehtävistä luostarisä oli ollut varainhankinta.

Oikeudenkäynti järjestettiin noin viisi kuukautta talvisodan päättymisen jälkeen elokuussa 1940. Muutamassa tunnissa tuomioistuimien totesi munkit syyllisiksi ja passitti heidät 10 vuodeksi vankileirille. Tuomion alkamispäiväksi laskettiin kiinniottopäivä 9.12.1939.

Syyttäjä päätti kuitenkin valittaa liian lievästä tuomiosta. Syyttäjä vaati ankarampaa tuomiota. Oikeudenkäynti käytiin uudelleen marraskuussa 1940. Sen päätteeksi isä Paisi (maallikkonimeltään Pavel Rjabov) tuomittiin ammuttavaksi. Hänet teloitettiin Leningradissa 28.12.1940.

Munkki Feodor sai kahdeksan vuoden leirituomion, mutta kesti kärsimyksiä vain vuoden verran ennen kuin menehtyi.

*Leif Rantala
Rovaniemi*

*Artikkeli julkaistu
Kalevassa 4.3.2009*

Ristin pääsiäinen tuhoaa kuoleman vallan

Kirkko on Kristuksen morsian

Kirkon ensimmäisten vuosisatojen ihmisten kirkollisuus rakentui rukoukseen, ylistykseen, anteeksiantamukseen ja Jumalan Pyhyden esillä pitämiseen. Suuren viikon jumalanpalvelukset auttavat meitä astumaan sisälle Jumalan mittaamattoman rakkauden ja armeliaisuuden maailmaan.

Suuri viikko avaa eteemme elämän kaksi todellisuutta. Meidät tehdään tietoisiksi ihmisen synnin aiheuttamasta tuhosta eli kapinasta Jumalaa vastaan. Synti vaikuttaa meissä ja ympärillämme monin eri tavoin.

Mutta me saamme kokea Kirkossa myös Jumalan pyhyden ja rakkauden uudeksi tekävän voiman. Kirkko kutsuu meitä katumuksessa kantamaan yhdessä ristiä eli osallistumaan näkymättömään taisteluun saatanan hajottavia voimia vastaan. Meitä kutsutaan sisäisen elämän muuttamiseen.

Suuren viikon maanantain, tiistain ja keskiviikon hymnitteissä ennakoitaan jo Kristuksen kärsimyksiä ja kuolemaa, Hänen uhrautumistaan ja toista tulemistaan. Näiden päivien teksteissä korostetaan hengellisen valvomisen ja rukouksen välttämättömyyttä. Kirkko on valinnut näiden kolmen päivän johdannoksi hymnin: “Katso, Ylkä tulee puoliyössä ja autuas se palvelija, jonka Hän valveilta löytää...”

Yö on todellisuutemme kuva. Synti on luonnoton tila, joka rikkoo ihmisen suhteen Jumalaan. Ortodoksisen kirkon liturginen hymniaineisto luonnehtii evankelista Johanneksen tavoin syntiä pimeytenä ja kuolemana. Me olemme kasvokkain pimeyden eli rakkaudettomuutemme kanssa.

Kirkko elää yhä langenneessa maailmassa.

Kuitenkin Kirkon olemus ei ole tästä maailmasta, sillä kirkko on Kristuksen morsian, jonka tehtävänä on julistaa Jumalan Valtakunnan tulemistä ja uutta elämää. Kirkon jäsenten elämä on valvomista ja odottamista.

Kärsivä Kristus on kirkon jumalallinen Ylkä (ks. Matt. 25:1-14). Ylkä viittaa äärimmäisen läheiseen rakkauteen. Ei ole sattumaa, että Jumalan Valtakuntaa verrataan hääjuhlaan ja häätaloon. Pyhien isien opetusperinteessä Ylkä on selkeästi Kristuksen toisen tulemisen eli viimeisen tuomion kuva. Kirkon opetuksellinen ja kasvatuksellinen perinne ei perustu sille, mitä kirkko on, vaan sille mitä kirkosta tulee.

Suuri Torstai on Pyhän Ehtoollisen asettamisen päivä. Kirkon elämä ja luonne ilmaistaan Pyhässä Eukaristiassa. Bysanttilaiset isät ovat usein kuvanneet Kirkon yhteistä eukaristista elämää “taivaana maanpäällä”. Pyhä ehtoollinen on matka tästä maailmasta Jumalan Valtakuntaan. Bysanttilaiset isät tarkastelivat tuota matkaa eli uutta elämää Kristuksessa ihmisen eheytyksenä, kirkastumisena ja uudelleenluomisena.

Ristin pääsiäinen tuhoaa kuoleman vallan

Ortodoksisen kirkon rikkaassa perinteessä Kristuksen ylösnousemusjuhla on juhlien juhla. Se on Kirkon vanhin ja kunnianarvoisin juhla, kirkkovuoden keskus ja sydän. Kristuksen ylösnousemus merkitsee kuoleman ja Tuonelan tuhoamista, uuden ja iankaikkisen elämän alkamista Kristuksessa. Tyhjän haudan ihme on kirkon uskon ja elämän kulmakivi.

Kuolleista ylösnoussut ja iankaikkisesti Isän kunnialla oleva Kristus kuuluu historian jokaiseen silmänräpäykseen, koska Hän elää ja on lupauksensa mukaisesti kanssamme nyt

ja aina. Ylösnousemuksen ilo on sellainen, joka meidän on opittava kokemaan, mutta voimme kokea sen vain jos ensin olemme oppineet elämässä ristin murhenäytelmän. Meidän on kuoltava kahlehtivalle itsekkyydellemme, peloillemme ja kaikelle, mikä tekee maailman ahtaaksi, kylmäksi, köyhäksi ja julmaksi.

Pyhä Apostolinen ja Katolinen Kirkko muistelee suurena perjantaina eli ristin pääsiäisenä Kristuksen kuoleman ihmisielen ylittävää pyhää salaisuutta. Kristuksen kuolinpäivä on synnin päivä. Jumalattomat ihmiset ristiinnaulitsivat Vapahtajan tuhotakseen hänet. Kristuksen kuolema tuomitsi langenneen maailman. Hänen kuolemansa paljasti maailman luonnottoman tilan.

Risti on Jumalan rakkauden merkki. Kristuksen kuolema on voitto kuolemasta ja kuolevaisuudesta. Hänessä ei ole syntiä eikä kuolemaa. Hän otti kantaakseen ihmisen murhenäytelmän. Ihmisen kuolema on Jumalan siunaaman olemassaolon hylkäämistä. Se on epäonnistumista. Ihmisen syntiinlankeemus syrjäytti elämän mysteerion ja tilalle tuli kuoleman varjo. Ihmisen kuolevaisuus heijastaa hänen eroaan Jumalasta, elämän todellisesta lähteestä. Ylösnousemuksen ja iankaikkisen elämän toivo poistaa kuoleman pelon. Ylösnousemuksen toivo ilmaistaan ihmiskunnalle Jumalan Sanan eli Kristuksen ihmiseksi syntymisessä. Ristin Pääsiäinen tuhosi kuoleman vallan. Suuresta Perjantaista tuli ihmisen todellinen syntymäpäivä.

Ortodoksiset isät korostavat raamatullisesti Kristuksen ruumiillista ylösnousemusta, sillä Kristuksen lihaksituleminen täytyi hänen ylösnousemuksessaan.

Pyhän Konstantinopolin arkkipiispa *Johannes Krysostomos* (k. 407) opettaa, että ruumis ja katoavaisuus ovat eri asioita. Ruumis on kylläkin katoavainen, mutta se ei ole itse katoavaisuus. Ruumis kuolee, mutta se ei ole itse kuolema. Ruumis on Luojan työtä, kuolema ja katoavaisuus tulivat synnin kautta.

Jumalan elämä tuhoaa Tuonelan

Kristuksen laskeutuminen Tuonelaan tarkoittaa tunkeutumista kuoleman syvyyksiin, kuolevaisuuteen ja turmelukseen. Vapahtaja polki alas Tuonelan portit ja nosti Aadamin ja Eevan takaisin elämään. Hän laskeutui Tuonelaan Voittajana ja Elämänä. Jumalan Elämä loisti Tuonelan pimeydessä luomatonta valkeutta. Jumalan Elämä tuhosi Tuonelan ja kuolevaisuuden. Tuonelaan laskeutunut Kristus julisti Elämän voittoa kuoleman toivottomuudesta. Kristus tunkeutui saatanan valta-alueelle. Hän mursi siteet, joilla saatana piti ihmiskuntaa vlassaan. Saatana hyökkäsi kaikkia keinoja käyttäen Kristusta vastaan tuhotakseen Hänet ja tehdäkseen tyhjäksi Hänen pelastustekonsa. Mutta saatanan raivokas hyökkäys epäonnistui. Kristus ei kukistunut. Jumala tuhosi rakkaudellaan saatanan voiman.

Pyhittäjä *Simeon Uusteologi* (k. 1022) opettaa: “Vapahtajamme laskeutui taivaasta maan päälle. Hän tuhosi kuolemallaan kuoleman, joka orjuutti meitä. Hän antoi meille pyhässä kasteessa uuden ihmisyyden mahdollisuuden ja mikä tärkeintä, Vapahtaja palautti meille alkuperäisen vapaan tahtomme kunnian.”

Pyhä esipaimen *Epifanios Kyproslainen* (k. 403) julistaa Pyhän ja Suuren Lauantain opetuspuheessaan:

“Tuonelan portit avautuvat. Ottakaa vastaan suuri Valkeus, te jotka istutte pimeydessä ja kuoleman varjossa. Pelastaako ilmestynyt Jumala kaikki tuonelassa olevat? Ei, vaan sieltäkin ne, jotka uskovat. Eilen Hänet tuomittiin, tänään Hän lahjoittaa vapauden tuomituille. Eilen Pilatuksen palvelijat pilkkasivat Häntä, tänään Tuonelan ovenvartijat kauhistuvat Hänet nähdessään. Eilen Hän armotaloudessaan kieltäytyi enkelilegioonien käyttämisestä ja sanoi Pietarille: Enkö voisi saada paikalle heti enemmän kuin kaksitoista legioonaa enkeleitä? Tänään Hän laskeutuu Valtiaana jumalallisesti ja sotaisesti Tuonelaan ja kuolemaan, ja voittaa kuolemallaan hirmuvaltiaan, mukanaan ruumiittomien sotavoimien ja näkymättömien joukkojen kuolemattomat legioonat, ei kahtatoista, vaan kymmenentuhatta kertaa kymmenentuhatta, ja tuhat kertaa tuhat enkeliä, hallitusta, valtaistuintonta valtaistuinta, siivettämiä kuusisiipisiä, silmättömiä monisilmäisiä taivaallisia joukkoja. Kristus sanoi Aadamille: Sinun tähtesi maistoin sappea, parantaakseni sen makean syönnin sinulle aiheuttamaan karvaan hekuman. Maistoin etiikkaa, että tekisin lopun kuoleman karvaasta ja luonnottomasta maljasta. Otin vastaan sienen pyyhkiäkseni sinun syntiesi käsikirjoituksen. Vihollinen toimitti sinut pois paratiisista. En enää vie sinua paratiisiin, vaan Taivaan Istuimelle. Kielsin sinulta elämän vertauskuvallisen puun, mutta katso, minä, Itse Elämä, olen yhdistynyt sinuun. Nouskaa siis, lähtekäämme täältä, kuolemasta elämään, turmeluksesta turmeltumattomuuteen, pimeydestä iankaikkiseen Valkeuteen.”

Ortodoksisista kastetta on alkuaan kutsuttu Pääsiäisen Mysteeriksi.

Kirkon ensimmäisinä vuosisatoina pääsiäinen oli suuri kastejuhla. Katekumeenien eli kasteoppilaiden kaste tapahtui pääsiäisvigilian yhteydessä. Apostolisessa ja Katolisessa Kirkossa kaste ymmärrettiin alusta lähtien portiksi Kristuksen Kirkon elämään. Mutta kaste ei ole pelkästään portti, josta kerran kuljetaan ja jonka voi sen jälkeen huoletta unohtaa. Kaste on ylösnousemuksen lahja, joka todistaa, että Kristus on todella ylösnoussut ja antaa ihmisille mahdollisuuden uuteen elämään Hänessä.

Kirkon vanhimmassa perinteessä kaste oli saatto kirkkoon ja eukaristiaan. Se oli saatto Jumalan valtakunnan illattomaan päivään. Kastettava tiesi, että kasteen vastaanottaminen merkitsi siirtymistä ”tästä maailmasta” uuteen maailmaan.

Nykyisellään, kun lapsikaste on hallitsevana käytäntönä, ei kasteen merkitys persoonallisena yhteytenä Jumalan Elämään korostu samalla tavalla kuin silloin, kun suurin osa kastettavista oli aikuisia. Voidaan silti sanoa, että itse Kirkon elämä ammentaa yhä ravintonsa kastevedestä. Kirkon elämän valtasuoni eli jumalanpalvelus yhdistyy monin säikein pyhään kasteen mysteerioon. Esimerkiksi koko pääsiäisen juhla kokonaisuus on kasteen juhlaa ja suurta paastoa voidaan kutsua kasteopetuksen vuosittaiseksi kertauskurssiksi.

Pyhä *Gregorios Palamas* (k. 1359) korostaa opetuksissaan usein Kirkon hyveiden kristologista luonnetta, sillä ”ilman Kristusta, Hyveiden Opettajaa ja niihin johdattajaa ihmisellä ei ole rohkeutta tehdä hyvää.” Palamaksen mukaan Kristuksen laki on vapauden laki, sillä pyhä kaste vapauttaa meidät synnin ja kuoleman laista. Ortodoksinen teologia opettaa, ettei pelastus ole lunnasraha tai Jumalan oikeudenmukaisuuden hyvittämistä. Pelastuminen merkitsee Jumalan voittoa kuolemasta ja pahuudesta.

Kristus on menehtymäisillään nälkään

Todellinen elämä alkaa Kristuksen ylösnousemuksesta, sillä se ei pääty kuolemaan. Ilman Kristuksen ylösnousemusta ihmiselämä olisi edelleen asteittaista kuolemista. Kristuksen ylösnousemuksessa elämä tuli mahdolliseksi. Ihmiselämä on aitoa ja todellista ainoastaan Jumalassa, sillä jumalallinen elämä on pyhää elämää ja olemukseltaan kuolematonta. Kristuksen ylösnousemus varmistti ihmisluonnolle voiton kuolemasta. Siellä, missä ei ole syntiä, ei ole kuolemaa, sillä ainoastaan synty aiheuttaa kuoleman.

Kristuksen ylösnousemus ja Kirkon lähetystyö liittyvät erottamattomasti yhteen. Kirkon alkuaajoista lähtien isät ja opettajat valistivat ihmisiä Kristuksen ylösnousemuksen sanomalla. He opettavat myös meille 2000-luvun alun Kirkon jäsenille, että kirkkoruumiin tulee kasvaa ja kehittyä, parantaa kirkollisen elämän laatua. Kirkon täytyy alati puhdistaa itseään, jotta Kirkon hengenmukainen uudistuminen jatkuu. Ilman evankeliumin julistamista Kirkon laadullinen kasvaminen ei toteudu. Kirkon jäsenten elämän on keskityttävä uskon eteenpäin siirtämiseen.

Kristus tuhosi ylösnousemuksessaan ihmisen vanhan luonnon, synnin ja kuoleman. Kirkko kutsuu meitä tekemään Jumalan siunaamaa lähetystyötä eli osallistumaan Kristuksessa Jumalan voittoon maailmasta. Pyhä Ehtoollinen muistuttaa meitä kaikkia yhdistävistä siteistä ja kehottaa hylkäämään itsekkyytemme. Kristuksen ylösnousemusjuhla julistaa meille, että Jumala asettuu kärsivän, hylätyn ja mitättömän ihmisen asemaan. Siinä on Jumalan käsittämättömän rakkauden salaisuus. Pyhä Johannes

Krysostomos muistuttaa, että yhteiskunnassa ilmenevä köyhien ja heikkojen sortaminen merkitsee Jumalan rakkauden ja armeliaisuuden hylkäämistä. Krysostomos kysyy: ”Haluatko osoittaa kunnioitustasi Kristukselle? Sinä et kunnioita Häntä kirkossa silkkisissä vaatteissasi, sillä sinä unohdat, että Kristus on kylmissään alastomana kirkkorakennuksen ulkopuolella. Mitä hyötyä on siitä, että alttaripöydällä on kultaisia astioita, mutta Kristus on menehtymäisillään nälkään.”

Pääsiäisen ilosanoma pysyy hullutuksena maailmalle ja maailman uskonnon harjoittajille. He vihaavat elämässään nälkää, heikkoutta, epätoivoa ja yksinäisyyttä. Kuitenkin nälkä, heikkous, epätoivo ja yksinäisyys on kaikki, jonka kautta ihmisille annetaan Jumalan tarjoama iankaikkinen elämä.

Niin kauan kuin ihmiset elävät maailmallisesti, he eivät havaitse elämänsä tilaa. He eivät kykene muuttamaan sisäistä maailmaansa, eivätkä näe, että he ovat heikkoja ja köyhiä kaikkien ulkoisten rikkauksiensa keskellä. Ortodoksinen kirkon lähetystyö osoittaa, että Kristus on Ylösnoussut ja kuoleman kukistanut Vapahtaja. Hän on ainoa dynaaminen vastaus elämän ja kuoleman kysymyksiin. Me kohtaamme Kirkon jäsenenä ajassa monia häiritseviä tekijöitä, kiusauksia ja harhakuvitelmia. Ne ovat pesiytyneet uskonnolliseen elämään. Pahin ja vaarallisin kiusaus on tämän maailman jatkuva ja väkivaltainen pyrkimys muuttaa Kirkon uskon ja elämän luonnetta ja lähetyksellistä näkyä. Ensimmäisenä uhrina on Kirkon lähetystyö, jota meidät on kutsuttu tekemään. Me laiminlyömme kutsumuksen julistaa elämällämme ristiinnaulittua ja ylösnoussutta Kristusta. Kristus on voittanut synnin ja kuoleman ja tähän

voittoon sisältyy Hänen Kirkkonsa.

Professori *Georges Florovski* (k. 1979) kirjoittaa: ”Kirkko on Kristuksen työtä maan päällä, se on Hänen siunaavan läsnäolonsa paikka maailmassa. Pelastumisemme toteutuu Kirkossa. Kirkon ulkopuolella ei ole pelastusta, koska pelastus on Kirkko.”

Kun ihmiset lähestyvät vilpittömästi Kirkossa Jumalan pyhyyttä, se julistaa heidän persoonallista suhdettaan Jumalan elämään. Ihmiset elävät usein tämän maailman pimeydessä. He turvautuvat kasteopuvun sijaan materialismin vaatteisiin, koska eivät tiedä, mihin he ovat matkalla.

Kirkon jäsenten kutsumus on koota yhteyteensä ja eheyttää maailmaan eksyneet ihmiset. Ortodoksinen kirkko on olemassa lähetystyötä varten. Kirkon tehtävä on muistuttaa jäsenissään maailmalle profeettojen tavoin, mikä ihmisen elämässä on keskeisintä. Kirkko ja sen uskolliset palvelijat eivät voi luopua uskon, toivon ja rakkauden asenteesta erossa elävää maailmaa kohtaan.

Kirkon lähetystyön tehtävänä on vapauttaa maailma saatanan vallasta, synnin ja kuoleman ja kaiken muun orjuudesta. Kirkon lähetystehtävänä on palvella maailmassa ylösnoussutta Kristusta hengellisenä sairaalana. Tie Jumalan Valtakuntaan käy lähimmäisen kautta. Kirkon tehtävä on tulla toivottomille toivoksi, sairaille terveydeksi ja hylätyille hyväksymiseksi.

Uuden testamentin viimeisessä kirjassa eli Ilmestyskirjassa on voimallisesti esillä taistelun ja voiton teema. Tämä Kristuksen ylösnousemusjuhlan sanomaan voimakkaasti ankkuroituva kirja opettaa meille Jumalan iankaikkisesta läsnäolosta, joka käsittää kaikki aikakaudet. Se on Kristuksen läsnäoloa. Hän kuoli ristillä, mutta nousi ylös kuolleista kolmantena päivänä ja elää iankaikkisesti. Siinä

on elämämme tarkoitus ja päämäärä.

Kristus nousi kuolleista!

Isä Jarmo Hakkarainen

Kirkon suuren paaston keräys ihmisarvon puolesta – vielä ehdit auttaa

**Keräysaika:
23.2.–19.4.2009**

**Lisätietoja keräyskoh-
teesta [www.kirkkotoimii.
fi/ortaid](http://www.kirkkotoimii.fi/ortaid)**

Ihmiskauppa on ilmiö, jota kutsutaan nykyajan orjuudeksi. Lapsia, naisia ja miehiä kaupataan työ- ja seksiorjiksi. Ihmiskauppa kukoistaa, koska hyvinvointivaltiota löytyy ihmisiä, jotka ovat valmiita hyötymään lähimmäistensä kärsimyksistä.

Moldova on ihmiskaupan lähtömaa, jossa köyhissä oloissa eläviä ihmisiä houkuttelevat ihmiskauppaajien tarjoamat työmahdollisuudet ulkomailla ja lupaukset paremmasta tulevaisuudesta. Erityisen alttiita ihmiskaupalle ovat nuoret tytöt ja naiset. Uhrin pakotetaan prostituutioon tai pakkotyöhön.

Kirkon suuren paaston keräyksellä tuetaan ihmiskaupan uhreja, tehdään ennaltaehkäisevää työtä tyttöjen ja naisten parissa ja rohkaistaan paikallisia yhteisöjä ja seurakuntia toimimaan ihmiskauppaa vastaan Moldovassa.

Keräykseen osallistumalla tuet ihmiskaupan vastaista työtä. Auta lähimmäistäsi, sillä hän ei ole kaupan. Lisätietoja keräyskohteesta: / www.kirkkotoimii.fi/ortaid

**Keräystili:
OP 548005-223308.
Viite: 11989.
Keräyslupa:
OKU 1359A.**

Seura- kunta- rajoihin vaikuttavat kunta- liitokset vuoden 2010 alusta

Ensi vuoden alussa tapahtuu kaksi kuntaliitosta, jotka vaikuttavat seurakuntarajoihin. Oulun hiippakunnassa Oulun seurakuntaan kuuluva Kalajoki (16 ortodoksia) ja Vaasan seurakuntaan kuuluva Himanka (2) yhdistyvät.

Kirkollishallitus päätti pyytää Oulun hiippakunnan piispaa tekemään seurakuntajaon muutoksia koskevat esitykset. OrtL 64 §:n mukaan aloitteen seurakuntajaon muuttamiseksi voi tehdä seurakunta tai hiippakunnan piispa.

Nimikirjan pitäminen myös hiippakuntiin

Kirkollishallituksessa pidetään nimikirjaa 1.4.2009 lukien vain kirkollishallitukseen työsuhteessa olevasta henkilöstöstä ja niistä kirkon oman eläkejärjestelmän piiriin kuuluvista papeista, diakoneista ja kanttoreista, joiden palvelussuhde on alkanut ennen 1.1.1994. Hiippakunnat voivat pitää nimikirjaa seurakuntiansa henkilöstöstä.

Nimikirjanpito ei vastaa enää aikaisempaa tarkoitustaan. Myöskään kirkkoa koskevissa uusissa säännöksissä ei ole säädetty nimikirjanpidosta. Esimerkiksi papiston toimia haettaessa ei enää edellytetä nimikirjanotteen liittämistä hakemusiakirjoihin kuten aikaisemmin.

Nimikirjaa on kirkollishallituksessa kuitenkin edelleenkin pidettävä sen palkkaamista työntekijöistä ja niistä, jotka kuuluvat kirkon oman eläkejärjestelmän piiriin: papeista ja kanttoreista, joiden palvelussuhde on alkanut ennen vuotta 1994. Näissä tapauksissa nimikirja on samalla palvelussuhderekisteri, jota tarvitaan Valtiokonttorissa eläkepäätöksiä valmisteltaessa.

Ortodoksinen tiedotuskeskus

Kirkonpalvelijoita asetettiin tehtäviinsä Rovaniemellä

Oulun metropoliitta Panteleimon asetti tehtäviinsä kirkkoherra Viatcheslav Skopetsin ja kanttori Kai Tulehmon ortodoksisuuden sunnuntaina 1.3.2009 yhteydessä Rovaniemen Pyhän apostoli Andreaksen kirkossa. Kuva: Lapin ortodoksinen seurakunta.

Kirkon koulu Munkkilaisuudesta

Munkkilaisuuden piirteitä on havaittavissa jo vanhimmissa kristillisissä seurakunnissa. Yhteisomaisuus, köyhyys ja naimattomuus ovat alkukristillisiä, apostolisia ihanteita, jotka mainitaan jo Uudessa testamentissa. Kirkko tunnusti jo varhain mies- ja naisaskeetit erityiseksi säädyksi. Naimattomuuden ihannetta ylistetään jo apostoli Paavalin kirjeissä. Näin ollen on virheellistä olettaa, että vanhan kirkon munkkilaisuus olisi kehittynyt kirkon maallistumista vastustavana askeettisena liikkeenä vainojen ajan lakattua, kirkon saatua valtakunnan kirkon aseman ja laajojen väestöpiirien tultua kirkon piiriin.

Nimi munkki – *monakhos* – ei merkitse ensisijaisesti erakkoa vaan ainitlaatuista. Vanhin syyrialainen

ilmaisu munkille – *ihidaja* – merkitsee sekä ”ainutlaatuinen” että ”täydellinen”. Askeettimies tai -nainen oli siis varhaiskirkossa ”täydellinen”, joka pyrki täyttämään evankeliumin käskyn: ”Olkaa siis täydellisiä, niin kuin teidän taivaallinen Isänne on täydellinen.” (Matt. 5:48)

Vanhin tunnettu munkkilaisuuden muoto on erakkolaisuus. Jo varhain oli käytäntönä, että askeetit elivät kaupunkien ja kylien ulkopuolella yksinäisillä seuduilla. Palestiinan, Syyrian ja Egyptin erakot asuivat yleensä luolissa, maakuopissa tai pienissä majoissa.

Myöhemmin monet autiomaiden erakot ryhmityivät yhdyskuntiin. Erityisesti pyhä *Pakomios Suuri* (292-246) kehitti erakkouden ja yhteiselämän ihan-

teiden yhdistelmän. Hän perusti ensimmäisen varsinaisen luostarin Egyptiin. Sieltä luostarielämä levisi varsin nopeasti Etiopiaan ja Vähään-Asiaan. Läntisen kristillisyyden ensikosketus munkkilaisuuden kanssa ajoittuu 300-luvun keskivaiheille.

Kirkkoisä *Basileos Suuri* (330-379) – tuo monipuolinen esipaimen ja kirkon opettaja – loi ensimmäiset hengelliset ja pedagogiset säännöt munkkielämälle. Ne ovat ortodoksisen luostarielämän perusta myös nykyisin. Toisin kuin roomalaiskatolisessa kirkossa ei ortodoksisessa kirkossa ole useita erityyppisiä sääntökuntia.

Pohjoisille alueille, mukaan lukien Karjala, luostarielämä levisi merkittävästi 1300-luvulla hesykastisen hengellisen liikkeen vai-

kutuksesta. Esimerkiksi Valamon luostarin synty todennäköisesti tuolloin.

Hesykastit korostavat hiljaisuutta, jatkuvaa rukousta ja Jumalan pyhyiden läsnäolon kokemusta. Hesykasmi on ortodoksisen luostarikilvoittelun ominaispiirre.

Munkkilaisuuteen liittyy monia mielenkiintoisia seikkoja, joita ei tässä yhteydessä voi käsitellä. Huomionarvoista on, että munkit ja nunnat nauttivat suurta arvostusta ortodoksisen kirkkokansan keskuudessa. Luostarit ovat kautta aikojen olleet tärkeitä pyhiinvaelluksen kohteita. Näin on asian laita myös Suomessa.

Marko Patronen

Venäjän saamelaiset vaativat oikeuksiaan

Murmanskin alueella asuvat saamelaiset ovat pitäneet ensimmäisen virallisen kokouksensa. Saamelaisia on Venäjällä vähän. Heitä asuu Kuolan niemimaalla vain 1800.

Aikaisemmin luulin, että nämä luonnonlapset eivät kiinnostuneet mistään muusta kuin poroista. Olen erehtynyt. Saamelaiset eivät vain järjestäneet ensimmäistä edustajakokoustaan, vaan vaativat myös mahdollisuutta oman parlamentin perustamiseen. He ovat ehdottaneet, että Murmanskin duuma muutetaan kaksikamariseksi parlamentiksi, jossa olisi 15 saamelaisten kansaedustajaa.

Saamelaisten vaatimus on saanut Murmanskin valtanpitäjät neuvottomiksi.

Saamelaiset ovat nyt muodostaneet väliaikaisen itsehallintoelimen, valtuusmiesneuvoston. Sen päätehtävä on ahertaa

saamelaisen parlamentin perustamiseksi. Neuvostoon kuuluvat yhdeksän jäsentä, ja sen johtaja on *Valentina Sovkina*.

Jos tämä nuori ja tarkomakas nainen Lovozerin kylästä onnistuu toteuttamaan ensimmäisen saamelaisten edustajakokouksen päätöksen, niin Kuolan niemimaan saamelaisista tulee ainoa kansa Venäjällä, jolla ei ole autonomiaa ja tarkkoja elinpaikkojen rajoja, mutta joilla on oma parlamentti.

Murmanskin duuma ei huomioi saamelaisia

Saamelaiset ovat nyt sitä mieltä, että Murmanskin duuma hyväksyy useita lakeja ottamatta huomioon saamelaisten elämäntapoja. Saamelaisille on esimerkiksi kalanpyynti ollut ikiaikainen elinkeino. Mutta vähän aikaa sitten Murmanskin duuma rajoitti siian pyynnin 1,6 siikaan

ihmistä kohden vuodessa.

Saamelaisten mielestä sellainen normi on naurettava. Myös lohen pyynnissä on ongelmia, sillä eri kylissä pyyntimääräykset ovat erilaiset.

Vielä viime vuosikymmenellä kalastusongelmaa ei ollut. Saamelaiset saivat pyytää kalaa rajoituksitta. Mutta kuluvan vuoden alusta lupakäytäntöä tiukennettiin. Nyt lupia myönnetään vain yhdeksi päiväksi kerrallaan. Ja jokaisesta luvasta on maksettava puolitoista euroa.

Saamen kieli on katoamassa

Saamen kieli on toinen suuri ongelma, sillä monet saamelaiset eivät osaa äidinkieltään. Se on viime vuosien kansallisuuspolitiikan tulosta. Saamelaisilla on kuitenkin nykyisin halua opiskella äidinkieltä, mutta sitä varten tarvitaan erikoislaki saamen kielen

suojelelusta. Vasta silloin saadaan hyviä opettajia ja oppikirjoja sekä muutakin kirjallisuutta saamen kielellä, valtuusmiesneuvoston jäsen *Anna Prahova* sanoo.

Työttömyys on suuri ongelma

Kolmas ongelma on työttömyys. Kuolan nimimaan saamelaissiiton puheenjohtaja *Nina Afanasjeva* kertoo, että saamelaiskylissä ei ole tarjolla muuta kuin poronhoitoa. Mutta palkka on pieni, noin 150 euroa kuussa, eikä se tyydytä nuoria. He muuttavat kaupunkeihin, ja porojen määrääkin on ollut pakko vähentää nopeasti.

Saamelaiset toivovat valtion rahoitustukea. Nyt se on riittämätöntä. Murmansk antaa vuodessa seitsemän miljoonaa ruplaa porohoidon ylläpitoon ja laidunmaiden suojeleluun sekä 65 miljoonaa sosiaaliohjelmia varten. Saame-

laisten mielestä tämä on vain pisara meressä.

Lisäksi Murmansk on lopettanut saamelaisten korkeakouluopintojen rahoittamisen vuoden 2009 alusta.

”Jopa perinteellinen ammattimme käsityö alkaa olla tarkoituksetonta, koska ei ole markkinoita. Esimerkiksi kuukausi sitten Murmanskissa olivat käsityöläisten messut, mutta saamelaiset oli unohdettu kutsua”, Afanasjeva valittaa. Hänen mukaansa sosiaaliset vaikeudet johtavat ikäviin seurauksiin: masennukseen, itsemurhiin huumeisiin ja alkoholismiin.

Valeri Mitenjov
Artikkeli julkaistu Suomenmaassa 4.3.2009
Väliotsikot on laatinut Paimensanomien

«Увидев воскресение Христа...»

Вчера спогребохся Тебе, Христе, совостаю днесь воскресшу Тебе, сраспинахся Тебе вчера, Самя спрослави, Спасе, во Царствии Твоем.

(Тропарь 3-й песни канона пасхальной утрени)

Пасха воскресная длится сорок дней без одного, в соответствии с евангельским свидетельством о Вознесении Господа на сороковой день по Воскресении. И в течение всего этого времени христиане приветствуют друг друга исповеданием «Христос воскрес!», утверждая себя и ближних в вере в победу Божью над смертью. Мы совершаем это

духовное усилие, одновременно и радостное и требующее мужества свидетельства перед лицом смертности, все еще господствующей в мире и в нас самих.

На богослужениях периода Пасхи мы читаем евангельские отрывки, повествующие о распространении вести о Воскресении среди учеников Христа. И каждый из этих отрывков говорит о том, как Свет победы над смертью, совершенной Господом, борется со страхом, неверием, мертвящим горем о распятом Учителе, еще лежащими на самых близких и любящих Иисуса людях. Мы читаем разные свидетельства евангелистов, видим, что они по-разному запечатлели опыт этого великого Утра и дней, следующих за ним, когда Господь являлся

ученикам. Но все они показывают, что недостаточно отвалить камень от гроба Воскресшего, требуется еще усилие Божье и человеческое, усилие общения, веры и любви, чтобы отвалить камень с сердца, для того чтобы оно смогло стать способным войти в Свет Воскресения и принять его. Эту борьбу веры со страхом совершает апостол Фома, о котором мы читаем вечером первого дня Пасхи (см. Ин 20:19-25). И жены мироносицы, которые видели явление ангела у пустого гроба, но «никому ничего не сказали, потому что боялись» (Мк 15:43-16:8). И Мария Магдалина, которой Господь запретил прикасаться к Себе, потому что она увидела Воскресение, но еще не верила сво-

им глазам (Ин 20:11-18). И двое учеников, встретившие Христа по пути в Эммаус, у которых далеко не сразу «открылись глаза», чтобы узнать Его (Лк 24:12-35). И апостолы, которые не верили свидетельствам, пока Господь Сам не предстал пред ними.

Все это говорит нам о том, что для любого человека – будь то современник евангельских событий или тот, кто принял свидетельство «очевидцев и служителей Слова» (Лк 1:2) через две тысячи лет после них – подлинность Воскресения Христа проверяется не объективными сведениями, но опытом и подвигом личной веры, вводящей человека в общение с Самим Воскресшим. Только в этом общении с Богом через веру, т.е.

в общении открытом, свободном и жертвенном, мы сможем быть истинными носителями и свидетелями победы, совершенной Христом на кресте и в воскресении. И победа эта станет залогом нашей личной победы над смертью и всяким злом, по слову Писания: «Сия есть победа, победившая мир, вера ваша» (1 Ин 5:4). Тогда и наше исповедание Воскресения Христова будет иметь силу обновления и возрождения нашей жизни.

Христос воскрес!

Священник Виктор Максимовский

Prep. Varlaam Keretskii, istoritsheskie materialy k napisaniju zitia. Igumen Mitrofan (Badanin), Ladan, Sankt-Peterburg. Murmansk 2007.

Igumeni Mitrofan on Vienan meren pohjoisrannikon Varzugan kylän pappi. Hän on myös ahkera Kuolan alueen kirkollisen historian kirjoittaja. Igumenin kynästä ovat lähtöisin niin pyhän Feodorit Kuolalaisen kuin pyhittäjä Trifon Petsamolaisen historian faktoihin perustuvat elämäkerrat. Nyt on vuorossa Feodoritin ja Trifonin aikalainen ja ystävä pyhä Varlaam Kierettiläinen. Kirjoittajan innoittajana on ollut Venäjän vuoden 1918 kirkolliskokouksen päätös, jonka mukaan on tärkeää käydä läpi aikaisemmin kirjoitettuja pyhien elämäkertoja ja tarkistaa niiden totuudellisuus mahdollisten uusien tutkimustulosten valossa.

Vanha Kieretin kylä sijaitsee Vienan meren luoteiskulmassa Kantalahdesta etelään. Kylän läpi virtaa vuolas joki ja sen reunassa seisoi pyhän Geogoksen valkoinen kirkko aina vuonna 1949 tapahtuneeseen paloon saakka. Näkymä on tuttu I.K. Inhan Vienan valokuvista ja alueet olivat pitkään karjalaisten vanhoja asuma-alueita. Nyt Kieretti on kylänä sammunut. Kirkon paikalle on kuitenkin rakennettu uusi hirsitsasouna.

Pyhittäjä Varlaam (maalikkona Vasili) syntyi Kieretissä 1500-luvun alussa ja sai kirjallisen ja hengellisen sivistyksensä Solovetsin munkeilta lähellä sijainneessa skiitassa. Myöhemmin Vasili oli pappina Kuolassa, joka

**Piispa Samuel Salmi:
Kuule pohjoista puhetta
61 tekstiä, 242 sivua
Julkaisija: Edita Prima Oy, Helsinki 2008**

Oulun luterilaisen hiippakunnan piispa Samuel Salmi on julkaissut kirjan, joka sisältää hänen puheitaan ja tekstejään 40 vuoden ajalta. Varhaisimmat niistä ovat nuoruusvuosilta Pellosta ja viimeisimmät on pidetty Oulun piispana. Kirjan 61 puheesta ja tekstistä kuvastuu hänen hengellinen kasvunsa ja kehityksensä kirkon eri tehtävissä ”Lapin pojasta piispaksi”, aivan kuin kirjan alaotsikko kertoo. Kirjaa elävöittää ja lukijaa helpottaa se, että jokaisen saarnan ja puheen alussa on selostettu missä ja milloin puhe on pidetty ja mitä erityistä tilaisuuteen on liittynyt.

Luterilainen saarnaperinne poikkeaa merkittävästi

oli laajan Kuolan niemimaan keskus ja jossa myös Trifon ja Feodorit usein vierailivat kirkon asioissa. Sitten alkoi pappi Vasilin kärsimyshistoria ja pitkään kestänyt katumuskilvoitus. Hän surmasi äkkipikaistuksissaan huikentelevan vaimonsa. Munkiksi vihkiytynyt Varlaam vietti lopun elämänsä erakkona

kirkkomme opetuspuheista. Tämän seikan panin merkille jo aikoinani tehdessäni graduaradion ortodoksisista iltahartauksista. Väistämättä silloin jouduin lukemaan myös luterilaisia hartauskirjoituksia. Luterilaisessa saarnassa lähdetään usein liikkeelle omasta kokemuksesta. Puhuja on nähnyt tai kuullut jotain koskettavaa, tai joku on kertonut hänelle jostain tapahtumasta. Saarnaaja ensin pohdiskelee tätä ilmiötä ja sen herättämiä ajatuksia, yhdistää sen sitten Raamatun kertomukseen ja tähän hetkeen ja laatii lopuksi niistä päivän teeman tai opetuksen. Ortodoksinen opetuspuhe sen sijaan tulisi olla päivän evankeliumikohdan tai juhlan yksinkertaista ja selkeää selostamista, jossa puhuja käyttää apuna isien opetuksia ja kirkon traditiota.

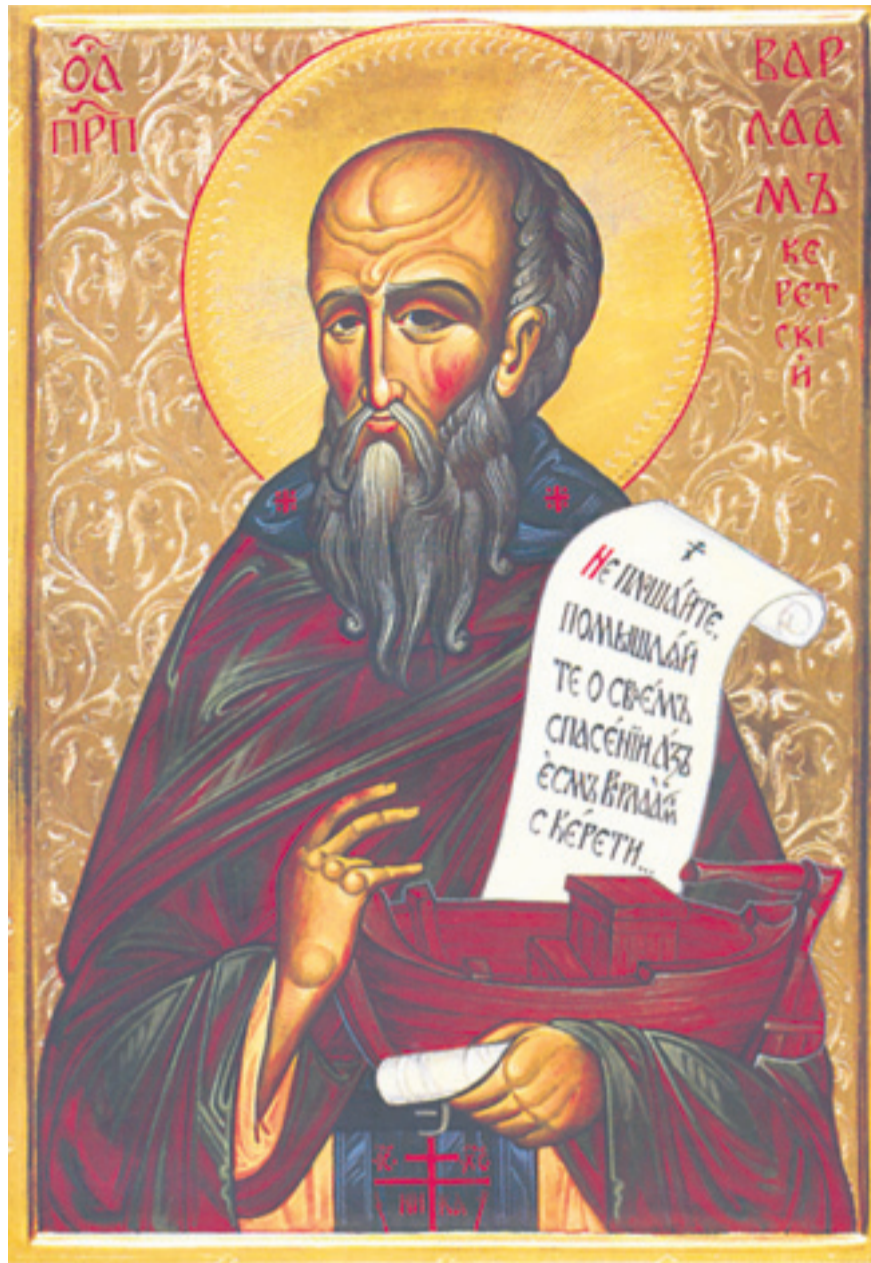
Kieretin korvessa. Kuoleman jälkeen tapahtuneet pyhittäjän ilmestymiset ja hänen apunsa merihädässä oleville Vienan meren kalastajille vakuuttivat Varlaamin saaneen armon Jumalan edessä. Pyhittäjän muistoa alettiin Venäjän kirkossa viettää 1700-luvun puolesta välin.

Varlaamin niukka elämä-

kerta rikastui merkittävästi, kun Pskovin historiallisen museon arkistosta löytyi 1900-luvun lopussa jo hävinneeksi uskottu Solovetskin munkin Sergei Shelonin käsikirjoitus. Tämä ainutlaatuinen 1600-luvulta peräisin löytö sisältää muitten tekstien ohessa pyhälle Varlaam Kierettiläiselle kirjoitetun

Kirjat

Kieretin pyhittäjä

1500-luvulla elänyt pyhittäjä Varlaam Kierettiläinen. Ikoni käsiteltävästä kirjasta.

Pohjoista puhetta

Tätä en tuo esille arvostellakseni eri kirkkojen tapoja vaan omana huomiona. Kylväjävartauksessa siemenet putosivat erilaiseen maaperään, niin ovat myös lukijat erilaisia.

Kirjan puheet on pidetty mitä erilaisimmissa tilaisuuksissa, on seurapuheita pohjoisen mökeissä, radiohartauksia, vihkimyksiin liittyviä saarnoja, itsenäisyyspäivän puheita, puheita valtiopäivien ja yliopistojen avajaisissa, sivistysseuroissa ja kirkkoja vihittäessä. Pappina voi vain ihmetellä, kuinka piispojen pitää venyä puhumaan mitä moninaisimmissa tilanteissa. Mielestäni helpoimpia luettavia ovat pienissä ympyröissä syntyneet tekstit. Niistä monissa välittyy myös piispa Samuelin pohjoinen sielunmaisema. Eri puitteista huolimatta, Kristuksen kirkon

sanoma ja Jumalan anteeksi-antava rakkaus välittyy kaikkialla kirkkaana ja kauniina.

Ortodoksisena lukijana kirjassa tuntuu hyvältä se lämmin ekumeenisuus, joka tulee esille piispa Samuelin puheissa. Oulun ortodoksisen hiippakunnan alkuvuosina 1980-luvulla syntyi tämä Oulun ekumenian henki, jonka luomiseen hän tuolloin vaikutti merkittävästi. Tuohon aikaan myös itse tutustuin häneen, tosin toisenlaisissa merkeissä. Olimme nimittäin muutamia kertoja samoissa kertausharjoituksissa Hiukka-vaarassa ja Oulun kasarmilla. Nyt Samuel on Oulun piispa, minä edelleen sama maalaispappi. Niin vuodet karsivat jyvät akanoista, myös kirjojen kohdalla.

Puhe- ja tekstikokoelmat eivät ole keveitä luettavia.

kanonin. Siinä käydään yksityiskohtaisesti läpi pyhittäjän elämänvaiheet. Käsikirjoitus sisältää myös uutta tietoa pyhien Feodoritin ja Trifonin vaiheista ja kirkon elämästä Kuolassa 1500-luvulla. Sergei Shelonin käsikirjoitus muodostaa keskeisen tietolähteen igumeni Mitrofanin julkaisemassa pyhän Varlaam Kierettiläisen tutkimuksessa.

Kuolan alueen kirkkohistoriassa 1500-luku merkitsi hengellisen kylvön ja kukoistuksen aikaa. Alueelle perustetut Petsamon, Kuolan ja Kantalahden luostarit toimivat sisälähetyksen keskuspaikkoina. Voimakkaat hengelliset persoonat johtivat kirkon työtä. Kukoistusta seurasi hävityksen aika. Luostarit ja kirkot joutuivat Ruotsin ja Venäjän sodissa 1500-luvun lopussa ensimmäisinä tuhon omiksi. Pekka Vesaisen johtama retkikunta poltti vuonna 1589 kolmen kostomatkan aikana koko Kuolan alueen kirkolliset keskuspaikat. Matkoja oli edeltänyt vienalaisten toistuvat tuhot Pohjois-Pohjanmaalle. Kuolan alueen kirkollinen elpyminen tapahtui hitaasti. Petsamon luostari päästtiin jälleenrakentamaan vasta 1800-luvun lopussa.

Tarkat karttapiirroksat Kuolan alueesta ja mielenkiintoiset valokuvat elävöittävät isä Mitrofanin julkaisemaa teosta. Sille riittänee lukijoita alueen rikkaasta menneisyydestä kiinnostuneille. Toivon, että Varzugan kirkkopihan ja pappilan hiljaisuudessa syntyy jälleen uusia tutkimuksia.

Metropoliitta Panteleimon

Pitää olla tosi kova sanan nälkä, että jaksaa lukea monta pitkää saarnaa peräkkäin. Tällaisten kirjojen tarkoitus on toinen. Ne ovat merkittäviä tiedon säilyttäjiä, ei vain kirjoittajalle tai tämän hetken kuulijoille, vaan myös tuleville tiedon etsijöille, puhujille ja tutkijoille.

Olen huomannut omassa papin työssäni, kuinka tärkeitä ja antoisia voivat olla aikaisempien opettajien puhe- ja saarnakokoelmat. Tulevat vuodet ja vuosikymmenet näyttävät tämänkin piispa Samuelin kirjan arvon. ”Vietimme täällä Herran pyhän ehtoollisen pääsiäisyön hiljaisuudessa valkoisten liljojen keskellä, enkä koskaan saa silmistäni tai sydämestäni pois yhteyden iloa ja rakkautta, jotka tiesimme tulevan ylhäältä.” (Oulun ekumenian suuri pääsiäinen).

Isä Kuisma Suopela

Tapahtumakalenteri helmi-, maalisk- ja huhtikuussa 2009

OULUN SEURAKUNTA

Oulun ortodoksinen seurakunta, Nummikatu 30 B 10, 90100 Oulu, p. (08)311 5741, fax (08)375986, sähköposti: oulu@ort.fi. Kirkkoherra Raimo Kiiskinen, p. (08)375 986, 0400 890 622. II pappi Kuisma Suopela, p. (016)437 492, 0400 393 091. Kanttori Laura Aho, p. 040 556 3997, II kanttori Helena Matsi, p. 040 6479, nuoriso- ja diakonia-työntekijä Petri Aho, p. 045 114 7447

Oulu

Pyhän Kolminaisuuden katedraali

Torikatu 74
Isännöitsijä Kari Vasko
p. 040 776 6599

La 4.4. klo 18 Vigilia, virpovitsojen siunaus
Su 5.4. klo 10 Liturgia, palmusunnuntai
Ke 8.4. klo 18 Yleinen sairaaivoitelu
To 9.4. klo 9 Aamupalvelus
To 9.4. klo 18 Ehtoopalvelus ja liturgia, suuri torstai
Pe 10.4. klo 13 Suuri ehtoopalvelus, Kristuksen ristiltä ottaminen
La 11.4. klo 9 Ehtoopalvelus ja liturgia, suuri lauantai
La 11.4. klo 23.30 Puolijöpalvelus
La 11.4. klo 24 Ristisaatto ja aamupalvelus
Su 12.4. klo 1 Liturgia, Herran pääsiäinen
Su 12.4. klo 16 Suuri ehtoopalvelus
Ma 13.4. klo 10 Liturgia, lasten pääsiäinen
Ke 15.4. klo 18 Ehtoopalvelus
La 18.4. klo 18 Vigilia
Su 19.4. klo 10 Liturgia
Ma 20.4. klo 18 Parastasis, vainajien muistelu
Ti 21.4. klo 9 Liturgia
Ke 22.4. klo 18 Ehtoopalvelus
La 25.4. klo 18 Vigilia
Su 26.4. klo 10 Liturgia
Ke 29.4. klo 18 Ehtoopalvelus
La 2.5. klo 11 Liturgia
La 2.5. klo 18 Vigilia
Su 3.5. klo 10 Liturgia
Ke 6.5. klo 18 Ehtoopalvelus
La 9.5. klo 18 Vigilia
Su 10.5. klo 10 Liturgia
La 16.5. klo 18 Vigilia

Su 17.5. klo 10 Liturgia
Ke 20.5. klo 18 Vigilia
To 21.5. klo 10 Liturgia, Herran taivaaseenastuminen
La 23.5. klo 18 Vigilia
Su 24.5. klo 10 Liturgia
Ke 27.5. klo 18 Ehtoopalvelus
La 30.5. klo 18 Vigilia
Su 31.5. klo 9.30 Vedenpyhitys ja liturgia, Pyhän Kolminaisuuden päivä, katedraalin praasniekka
Su 31.5. klo 16 Suuri ehtoopalvelus

Raahe

Jumalanäidin temppeliin käymisen rukoushuone
Brahenkatu 2
Isännöitsijä Lea Kuusirati
p. (08)223 8316

Ti 7.4. klo 18 Paastoliturgia
Su 19.4. klo 10 Liturgia
Su 31.5. klo 10 Liturgia

Muhos

Kristuksen kirkastumisen rukoushuone
Kärpäntie 1
Isännöitsijä Seija Pirttikoski
p. 040 758 5463

Pe 3.4. klo 18 Paastoliturgia
Pe 10.4. klo 9 Aamupalvelus, 12 kärsimysevankeliumia
La 16.5. klo 9 Liturgia

Vihanti

Jumalanäidin suojeluksen rukoushuone
Vanha Ouluntie 26
Isännöitsijä Heikki Hilakivi
p. 050 603 94

Ma 6.4. klo 18 Paastoliturgia
Pe 10.4. klo 18 Aamupalvelus, Kristuksen hautaaminen
La 9.5. klo 10 Liturgia ja vedenpyhitys
Ma 1.6. klo 10 liturgia, Pyhän Hengen päivä

Kemi

Johannes Kastajan kirkko
Lehtokatu 31
Isännöitsijä Martti Takalo
p. 040 548 6052

To 9.4. klo 16 Yleinen sairaaivoitelu
To 9.4. klo 18 Liturgia, suuri torstai
Pe 10.4. klo 13 Ehtoopalvelus, suuri perjantai
La 11.4. klo 23.30 Puolijöpalvelus
La 11.4. klo 24 Ristisaatto ja aamupalvelus
Su 12.4. klo 1 Liturgia, Herran pääsiäinen
Ke 22.4. klo 18 Ehtoopalvelus
Ke 6.5. klo 18 Ehtoopalvelus

La 9.5. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 10.5. klo 10 Liturgia ja äitienpäivän juhla
Ma 1.6. klo 10 Liturgia, Pyhän Hengen päivä

Tornio

Apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko
Lukiokatu 1
Isännöitsijä Antero Hyytiäinen
p. (016)443 044

Ke 8.4. klo 18 Paastoliturgia
Pe 10.4. klo 10 12 evankeliumia Kristuksen kärsimyksistä
Ke 15.4. klo 18 Ehtoopalvelus
La 25.4. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 26.4. klo 10 Liturgia
Ke 29.4. klo 18 Ehtoopalvelus
Ke 13.5. klo 18 Ehtoopalvelus, vedenpyhitys ja ristisaatto, Tornion kirkon 125v-juhla, metropoliitta Panteleimon
La 23.5. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 24.5. klo 10 Liturgia

Haukiputaan Martinniemi

Pietarin ja Paavalin sekä Arseni Konevitsalaisen rukoushuone
Martinniementie 206
Isännöitsijä Timo Arhipainen
p. 040 413 3054

Ti 7.4. klo 18 Paastoliturgia
Ma 13.4. klo 10 liturgia, 2. pääsiäispäivä
Ke 20.5. klo 18 Ehtoopalvelus
To 21.5. klo 10 Liturgia, helatorstai
To 11.6. klo 18 Ehtoopalvelus
Pe 12.6. klo 10 Vedenpyhitys ja liturgia, temppelin juhla

Tervolan Varejoki

Pyhittäjä Trifon Petsamolaisen rukoushuone
Tsasounantie 34
Isännöitsijä Anja Suopela
p. (016)437 492

Ma 6.4. klo 18 Paastoliturgia
Pe 10.4. klo 10 Aamupalvelus
Pe 10.4. klo 18 Aamupalvelus
La 2.5. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 3.5. klo 10 Liturgia
La 6.6. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 7.6. klo 10 Liturgia

Ii

Ii:n srk-talon kappeli

La 11.4. klo 10 Suuren lauantain liturgia

Kuusamo

Ev.lut. seurakuntatalo

Ma 6.4. klo 18 Paastoliturgia
Su 10.5. Liturgia

Pudasjärvi

Ev. lut. seurakuntatalo

Su 17.4. klo 10 Liturgia
Su 17.5. Liturgia

Taivalkoski

Ev. lut. seurakuntatalo

Su 3.5. klo 10 Liturgia

Oulainen

Oulaisten yläkoulu

La 4.4. klo 10 Liturgia, Lasaruksen lauantai

Niin monta kuin teitä on Kristukseen kastettu

Aino Elisabet Karvonen, Kempele
Iilca Maria Kultalahti, Oulu
Arto Johannes Rannikko, Oulu

Herra vihi heidät kunnialla ja jaloudella

Mikko Tapani Hallikainen ja Irina Anisia Virinea Liehu, Pudasjärvi
Jari Ukko Tapani Palviainen ja Sari Hannele Tuppurainen, Oulunsalo

Olkaa iäti muistetut

Ilja Arhipoff 83 v. Oulu
Kirsti Varis 75 v. Oulu

Tervetuloa seurakuntaan

Galina Baldina, Oulu
Väinö Armas Ekorre, Keminmaa
Sanna Leena Hoikkala, Oulu
Juha Kalervo Jeskanen, Oulu
Zhanna Nikitina, Oulu
Sami-Petteri Johannes Pakisjärvi, Tornio
Marja Kristiina Elisabet Pääkkö, Keminmaa
Arto Kalervo Filpus Tanhua, Oulu
Camilla Helena Vassilopoulou, Simo

Kemin lastenkerho

Ke 22.4. klo 16.30
Ke 6.5. klo 16.30
Pe 8.5. klo 17- la 9.5. klo 17 leiri Saarenotassa

Tornion lastenkerho

Ma 20.4. klo 16.30
Ma 4.5. klo 16.30
Pe 8.5. klo 17- la 9.5. klo 17 leiri Kemissä

Kirkko televisiossa

TV1 la-su 11.-12.4. klo 23.55 – 3.30 Pääsiäisyön aamupalvelus ja liturgia, toimittaa Oulun metropoliitta Panteleimon Kajaani, Kristuksen kirkastumisen kirkko, (yhteislähetys Yle Radio 1)

Ortodoksiset jumalanpalvelukset Yle radio 1

Pe 10.4. klo 18 Suuren perjantain ehtoopalvelus, Pyhän Nikolaoksen kirkko, Joensuu

La-su 11.-12.4. klo 23.55.-03.30 Pääsiäisyön aamupalvelus ja liturgia, Kristuksen kirkastumisen kirkko, Kajaani. Yhteislähetys TV1.

Su 26.4. klo 11 Liturgia, Pyhän marttyyriekisarinna Aleksandran kirkko, Turku

Su 10.5. klo 11 Liturgia, apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko, Nurmes

Su 25.5. klo 11 Liturgia, Pyhän Nikolaoksen kirkko, Kiuruvesi

Ortodoksiset hartaudet Yle radio 1

Aamuhartaus klo 6.15 ja 7.50

La 11.4. Rovasti Rauno Pietarinen, Joensuu

Ke 15.4. Arkkipiispa Leo, Kuopio

Pe 17.4. arkkipiispa Leo, Kuopio

Iltahartaus klo 18.50

Ti 21.4. Kirkkoherra Viatcheslav Skopets

Tapahtumakalenteri huhti-, touko- ja kesäkuussa 2009

Kemi-Tornion miestenpiiri

Ma 27.4. klo 18 Torniossa
Ma 25.5. klo 18 kevätkauden päätös

Martinniemen tiistaiseura

Ti 21.4. klo 17 Kropsulla
Pe 22.5. Koljun majalla

KAJAANIN SEURAKUNTA

Kirkkoherranvirasto avoinna ti, to ja pe 09-12 ja 13-15 puh. 633030
Virakatodistusten tilaukset puh. (08)3115741 tai sähköpostilla oulu@ort.fi
Ajantasaisia uutisia, tapahtumia ja ilmoituksia voi seurata seurakunnan kotisivuilla osoitteessa www.ort.fi/kajaani

Kajaani

Kristuksen kirkastumisen kirkko

Kirkkokatu 17
Isännöitsijä Reijo Marjomaa
p. (08) 633 0312

La 4.4. klo 18 Vigilia, Herran ratsastus Jerusalemiin
Su 5.4. klo 10 Liturgia
Ke 8.4. klo 10 Paastoliturgia, metropoliitta Panteleimon
To 9.4. klo 18 Ehtoopalvelus ja Basileios Suuren liturgia
Pe 10.4. klo 10 Suuren perjantain aamupalvelus
Pe 10.4. klo 13 Suuren perjantain suuri ehtoopalvelus
Pe 10.4. klo 18 Suuren lauantain aamupalvelus
La 11.4. klo 10 Suuren lauantain ehtoopalvelus ja Basileios Suuren liturgia
La 11.4. klo 23.30 Puoliyönpalvelus, ylösnousemuksen pääsiäinen, ristisaatto, aamupalvelus ja liturgia, metropoliitta Panteleimon ja papisto (Yle radio 1 ja TV1)
La 25.4. klo 18 Vigilia
Su 26.5. klo 10 Liturgia
La 9.5. klo 18 Vigilia
Su 10.5. klo 10 Liturgia
La 23.5. klo 18 Vigilia
La 30.5. klo 18 Pyhän Kolminaisuuden päivän vigilia
Su 31.5. klo 10 Liturgia

Sotkamo

Jumalansynnyttäjän suo- jeluksen kirkko

Rauhantie 13
Isännöitsijä Vappu Korhonen
p. (08) 6661811

Su 19.4. klo 10 Hetkipalvelus
Su 3.5. klo 10 Liturgia

Kuhmo

Karjalan valistajien kirkko

Koulukatu 47
Isännöitsijä Martti Palviainen
p. 040 7266352

Pe 10.4. klo 18 Suuren lauantain aamupalvelus
La 18.4. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 19.4. klo 10 Liturgia
La 30.5. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 31.5. klo 10 Liturgia

Paltamo

Jumalanäidin kuolonneen nukkumisen rukoushuone

Talonpojantie 3
Isännöitsijä Liisa Mähönen
p. (08)871452

Su 24.5. klo 10 Liturgia

Ämmänsaari

Pyhän ristin rukoushuone Keskuskatu 1

Isännöitsijä Ritva Ivanoff
p. (08) 713221

La 4.4. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 5.4. klo 10 Liturgia
To 9.4. klo 18 Ehtoollisen asettamisen liturgia
Pe 10.4. klo 11 Aamupalvelus
La 2.5. klo 18 Ehtoopalvelus
La 9.5. klo 18 Ehtoopalvelus
La 16.5. klo 18 Ehtoopalvelus
La 23.5. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 24.5. klo 10 Liturgia

Kuivajärvi

Pyhän Nikolaoksen rukoushuone

Kuivajärventie 196
Isännöitsijä Jyrki Huovinen
p. 0400 284711

Pe 10.4. klo 14 Suuren perjantain ehtoopalvelus
La 25.4. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 26.4. klo 10 Liturgia

Kristukseen kastetut

Yaroslav Shevchenko, Sotkamo
Olivia Aino Emilia Heikura, Kajaani
Ella Eira Sinikka Hiljanen, Sotkamo
Emma Krista Anneli Tiikkaja, Vaala
Anni-Elina Cristiina Partanen, Kajaani

Herra, vihi heidät kunnialla ja jaloudella

Kari Petteri Kähkönen ja Eeva Maria Sorjonen, Kuhmo

Ikuinen muisto

Antonina Heikkinen, 90 v.
Arja Anneli Riikonen, 55 v.
Anna Kokkonen, 78 v.
Veikko Harakka, 83 v.
Arssi Ratinen, 80 v.
Pentti Kalevi Lehto, 70 v.
Maria Heikkinen, 88 v.
Ritva Korhonen, 66 v.
Vilho Aksentjev, 76 v.

Tervetuloa seurakuntaan

Vladimir Shevchenko, Sotkamo
Anna Shevchenko, Sotkamo
Ljudmila Rönkkö, Ristijärvi
Larissa Kochengina, Suomussalmi
Huotari Leila Maria, Kuhmo
Patrikainen Alli Helena, Kajaani
Patrikainen Jaana Päivi Tellerovo, Kajaani

Kristinoppileirit

Kesällä 2009 toteutetaan kristinoppikoulu 26.–31.5. iltaisin Seurakuntasalilla Kajaani ja kristinoppileirinä 6.–12.7. Kuivajärvellä Onttoni Miihkalin leirikeskuksesta. Ilmoittautumisia otetaan vastaan puh. (08) 633 030 tai kajaani@ort.fi

Lastenkerhot

Kajaanin ja Sotkamon lasten- ja nuorten kerhojen kokoontumisista ilmoitetaan paikallislehdissä ja seurakunnan ilmoitustauluilla. Ohjaajat Tarja Hukkanen p. 0500 773 094 ja Andra Aldeapartanen p. 050 514 7097

Kassia naisten piiri ja tiistaiseurat

Kokoontumisista ilmoitetaan paikallislehdissä

Pyhiinvaellusmatka

Pyhiinvaellusmatkalle 20.–21.5.2009 Uuden-Valamon ja Lintulan luostareihin on vielä muutama paikka jäljellä. Ilmoittautumiset p. (08) 633 012

Muut tapahtumat ja tilaisuudet:

Puolustusvoimien ortodoksien hengelliset päivät Uuden-Valamon luostarissa 16.–18.4.(isä Pentti Hakkarainen)
Ti 5.5. klo 14 Anja Toivosen 60-vuotispäivän kiitosrukoushetki Sotkamossa
Pe 29.5. klo 9 Sotkamon ortodoksien hautausmaan kevätssiivous ja yhteinen litania
Pe 29.5. klo 17 Kajaanin ortodoksien hautausmaan kevätssiivous ja yhteinen litania

Muut ilmoitukset:

Kirkkoherra Pentti Hakkarainen on vuosilomalla 14.–30.4.2009 jolloin sijaisena toimii pastori Kauko Ivanoff puh. 0400 275 111.

KIURUVEDEN SEURAKUNTA

Kiuruveden ortodoksinen seurakunta, Niemistenkatu 6, 74700 Kiuruvesi
p./fax (017) 752 278, e-mail: kiuruvesi@ort.fi
Virasto avoinna ke klo 11 - 13.

Kirkkoherra Antero Petsalo, Luhtapolku 3, 74700 Kiuruvesi
Gsm 050 527 1026, e-mail: antero.petsalo@ort.fi

Kiuruvesi

Pyhän Nikolaoksen kirkko

Niemistenkatu 6
Isännöitsijä Sinikka Salolahti
p. 040 708 0797

La 4.4. klo 18 Juhlavigilia
Su 5.4. klo 10 Liturgia, Herran ratsastus Jerusalemiin
Ke 8.4. klo 17 Sairaanvoitelun sakramentti
Ke 8.4. klo 18 Ennen pyhitettyjen lahjain liturgia
To 9.4. klo 18 Ehtoopalvelus ja liturgia, metropoliitta Panteleimon, ehtoollisen asettamisen muisto
Pe 10.4. klo 15 Suuri ehtoopalvelus, metropoliitta Panteleimon, Kristuksen hautakuva kannetaan keskelle kirkkoa
Kristuksen ruumiin ristiltä poisottamisen muistoksi
Pe 10.4. klo 18 Aamupalvelus, metropoliitta Panteleimon, Kristuksen hautakuva kannetaan kirkon ympäri, tällä kuvataan Kristuksen hautaamista.
La 11.4. klo 10 Ehtoopalvelus ja liturgia, mustat kirkkotekstiilit ja jumalanpalveluspuvut vaihdetaan valkoisiin
La 11.4. klo 23.30 Puoliyönpalvelus, aamupalvelus ja liturgia. Kirkko kierretään oman kasteen muistoksi.
Kirkkoon tullaan sisälle symbolisesti Kristuksen tyhjään hautaan. Kristus on todella ylösnoussut.

KRISTUS NOUSI KUOLLEISTA - TOTISESTI

NOUSI!

Su 12.4. klo 15 Suuri ehtoopalvelus, Herran pääsiäinen, Kristuksen ylösnouseminen, I pääsiäispäivä
Ke 15.4. klo 9 Aamupalvelus ja liturgia, koululaisjumalanpalvelus, pääsiäisviikon kirkas keskiviikko
Ti 21.4. klo 9 Liturgia, vainajien muistelupäivä, Tuomaan tiistai
La 25.4. klo 18 Vigilia
La 9.5. klo 18 Vigilia
Su 10.5. klo 10 Liturgia ja äitienpäivän rukouspalvelus
Ke 20.5. klo 18 Juhlavigilia
To 21.5. klo 10 Liturgia, toimittaa Metropoliitta Panteleimon, Herran taivaaseen astuminen
Su 24.5. klo 10 Liturgia, radiopalvelus
La 30.5. klo 18 Vigilia
Su 31.5. klo 10 Liturgia ja ehtoopalvelus, Pyhän Kolminaisuuden päivä

Muut tilaisuudet

To 2.4. klo 10 Karjalaisten tarinakerho srk-salissa
To 2.4. klo 17 Kansalaisopiston ikonipiiri ikonimaalaus-huoneessa
Pe 3.4. klo 16-17 Diakoniamyyjäiset srk-salissa
To 16.4. klo 17 Kansalaisopiston ikonipiiri ikonimaalaus-huoneessa
La 25.4. klo 15 Venäjänkielinen keskustelukerho ”Samovaarin äärellä” srk-salissa.

Karvoskylä

Kristuksen kirkastumisen kirkko

Jokikyläntie 7
Isännöitsijä Jarmo Pylkkönen
p. 040 5706 936

La 4.4. klo 10 Liturgia
Ma 13.4. klo 10 Aamupalvelus ja liturgia
Su 26.4. klo 10 Liturgia
Ma 1.6. klo 10 Liturgia, Pyhän Hengen päivä

Muut tilaisuudet

Ti 28.4. klo 18 Kalajokilaakson tiistaiseura Karvoskylän kirkossa
Ti 5.5. klo 19 DVD -esitys Athokselta Nivalan seurakuntatalolla
Ti 19.5. klo 18 Kalajokilaakson tiistaiseura Karvoskylän kirkossa
La 23.5. klo 15 Venäjänkielinen keskustelukerho ”Samovaarin äärellä” Karvoskylän kirkossa

Pyhäsalmi

Profeetta Elian rukoushuone

Vesitorntie 15

Tapahumakalenteri huhti-, touko- ja kesäkuussa 2009

Isännöitsijä

Marja-Leena Maksimainen
p. 040 708 8751

Ti 7.4. klo 17.30 Katumuksen sakramentti ja klo 18 Ennen pyhitettyjen lahjain liturgia, Suuri tiistai
Pe 17.4. klo 10 Aamupalvelus ja liturgia, pääsiäisviikon kirkas perjantai
Su 3.5. klo 10 Liturgia

Muut tilaisuudet

To 23.4. klo 13 Pyhjäjärven tiistaiseura Birgit Elgbackalla
Su 3.5. klo 10 alkavan liturgian jälkeen Pyhjäjärven tiistaiseura Verkkorannassa

Kytökylä

Jumaläidin syntymän rukoushuone

Kytökyläntie 724

Isännöitsijä Pekka Hytönen
p. 044 4252 889

Pe 10.4. klo 11 Aamupalvelus ja 12 kärsimysevankeliumia, toimittaa Metropolia Panteleimon
Su 3.5. klo 10 Hetkivalvelus

SÄILYTTÄKÄÄ TÄMÄ LEHTI. Tulemme vähentämään ilmoittelua paikallis-lehdissä. Vain muutoksista ilmoitetaan.

Ikuinen muisto

Helvi Toivanen 89 v Haapajärvi

Tuohuskerho

Lapsille ja nuorille, kokoontuu Kiuruvedellä kirkon seurakuntasalissa joka toinen torstai klo 17.30. Tuohuskerhoa ohjaa Outi Petsalo.

Ikonipiiri

Kansalaisopiston ikonipiiri kokoontuu joka toinen torstai klo 17 ikonimaalaushuoneessa kirkon yläkerrassa.

Isä Anteron sielunhoitotunnit kirkossa keskiviikkoisin klo 11 - 13.

Virkatodistukset tulee tilata Oulun ortodoksisesta seurakunnasta ma - pe klo 9-12 p. (08) 311 5741, e-mail: oulu@ort.fi

Seuraavan numeron

**PÄIVITETYT
TIEDOT**

toimitussihteerille
viimeistään

tiistaina 5.5.2009

Seurakunnan kotisivut löytyvät osoitteesta www.ort.fi/fi/kirkko_palvelee/srk/kiuruvesi

LAPIN SEURAKUNTA

Ounasvaarantie 16
96400 Rovaniemi
Puh: (016) 312 361
email: lappi@ort.fi

Kanslia avoinna:
Ti 10-14

Kirkkoherra Viatcheslav (Slava) Skopets, p. 0400 178 744

Virkatodistustilaukset sähköpostitse kanslian ollessa suljettuna

Rovaniemi

**Pyhän apostoli
Andreaksen kirkko**
Ounasvaarantie 16
Isännöitsijä
isä Mikko Sidoroff
p. 040 4148452

Pe 3.4. klo 18 Vigilia
La 4.4. klo 10 Liturgia. Lasaruksen lauantai
La 4.4. klo 18 Vigilia. Virpomisvitsojen siunaaminen
Su 5.4. klo 10 Liturgia
Ti 7.4. klo 18 Ennen pyhitettyjen lahjojen liturgia
Ke 8.4. klo 18 Yleinen sairaanvoittelu
To 9.4. klo 18 Ehtoopalvelus ja liturgia. Ehtoollisen asettaminen. Suuri torstai
Pe 10.4. klo 9 Aamupalvelus. 12 kärsimysevankeliumia. Suuri perjantai
Pe 10.4. klo 14 Ehtoopalvelus. Hautakuvan esiin kantaminen. Suuri perjantai
Pe 10.4. klo 18 Aamupalvelus. Kristuksen hautaamisen muisto. Suuri perjantai
La 11.4. klo 10 Ehtoopalvelus ja liturgia. Suuri lauantai
La 11.4. klo 23.30 Puoliyöpalvelus
Su 12.4. klo 00 Aamupalvelus, ristisaatto ja liturgia. Herran Pääsiäinen
Ma 13.4. klo 10 Aamupalvelus ja liturgia. Lasten pääsiäinen
Ke 15.4. klo 10 Liturgia. Koululaisten palvelus
La 18.4. klo 18 Vigilia
La 25.4. klo 18 Vigilia
Su 26.4. klo 10 Liturgia

La 2.5. klo 18 Vigilia
Su 3.5. klo 10 Liturgia
Ke 6.5. klo 10 Liturgia ja vedenpyhitys. Pääsiäiskauden puoliväli
La 9.5. klo 18 Vigilia
Su 10.5. klo 10 Liturgia ja rukoushetki Äitien päivän johdosta
La 16.5. klo 18 Ehtoopalvelus
Ke 20.5. klo 18 Vigilia
To 21.5. klo 10 Liturgia. Herran taivaaseen astuminen
La 23.5. klo 18 Vigilia
Su 24.5. klo 10 Liturgia. Lasten kerhon kevätkauden päättäjaiset

Kemijärvi

Ev.lut. seurakunnan kirkko, entinen pappila

Su 19.4. klo 10 Liturgia ja ristisaatto. Apostoli Tuomaan sunnuntai

Sodankylä

Ev.lut. seurakuntatalon kappeli

Su 26.4. klo 10 Liturgia ja ristisaatto

Ivalo

Pyhän Nikolaoksen kirkko
Rantatie 22
Isännöitsijä
Aulikki Lumisalmi
p. (016)661 657

Pe 3.4. klo 18 Ennenpyhitettyjen lahjojen liturgia
La 4.4. klo 18 Vigilia, virpovitsojen siunaus
To 9.4. klo 18 Ehtoopalvelus ja liturgia, ehtoollisen asettamisen muisto, suuri torstai
Pe 10.4. klo 15 Ehtoopalvelus, hautakuvaikonin esiin kantaminen, suuri perjantai
Pe 10.4. klo 18 Aamupalvelus, Kristuksen hautaamisen muisto, suuri perjantai
La 11.4. klo 23.30 Puoliyöpalvelus, ristisaatto, aamupalvelus
Su 12.4. klo 1 Liturgia, kirkkokahvit, Herran pääsiäinen
Pe 17.4. klo 10 Liturgia ja ristisaatto, koululaisjumalanpalvelus
Ti 21.4. klo 10 Liturgia, vainajien muistelu, Tuomaan tiistai
Pe 8.5. klo 18 Vigilia
La 9.5. klo 10 Liturgia, kirkkokahvit, Pyhän Nikolaoksen muisto
La 23.5. klo 18 Vigilia
Su 24.5. klo 10 Liturgia, pyhien isien sunnuntai
Ma 1.6. klo 10 Hetkivalvelus, Pyhän Hengen päivä

Nellim

Pyhän Kolminaisuuden ja pyhittäjä Trifon Petsamolaisen kirkko

Siikajärventie 64

Isännöitsijä Helena Määttä
p. 040 7538427

Pe 10.4. klo 10 Kaksitoista kärsimysevankeliumia, suuri perjantai
La 11.4. klo 10 Ehtoopalvelus ja liturgia, suuri lauantai
La 18.4. klo 18 Vigilia
Su 19.4. klo 10 Liturgia, Tuomaan sunnuntai
La 9.5. klo 18 Vigilia
Su 10.5. klo 10 Liturgia, kirkkokahvit, äitienpäivä, Samarialaisen naisen sunnuntai
La 30.5. klo 18 Vigilia
Su 31.5. klo 10 Liturgia ja vedenpyhitys, praasniekka, Pyhän kolminaisuuden päivä, helluntai

Sevettijärvi

Pyhittäjä Trifon Petsamolaisen kirkko

Sevettijärventie 9065

Isännöitsijä
Uljaana Kiviniemi
p. 040 753 8427

Ke 8.4. klo 18 Yleinen sairaanvoittelun sakramentti, suuri keskiviikko
Ma 13.4. klo 10 Aamupalvelus ja liturgia, ristisaatto, lasten pääsiäinen
To 16.4. klo 10 Liturgia, ristisaatto, arkkipiispa Leo, koululaisjumalanpalvelus
La 2.5. klo 18 Vigilia
Su 3.5. klo 10 Liturgia, halvaantuneen sunnuntai
Ke 20.5. klo 18 Vigilia
To 21.5. klo 10 Liturgia, kirkkokahvit, Herran taivaaseen astuminen, helatorstai

Männikön palvelukoti, Ivalo

La 2.5. klo 10 Liturgia

Keväjärvä

Pyhien Boriksen ja Glebin kotakappeli

Su 5.4. klo 10 Liturgia, Herran ratsastus Jerusalemiin, palmusunnuntai

Saariselkä

Pyhän Paavalin kappeli

Su 12.4. klo 16 Suuri ehtoopalvelus, Herran pääsiäinen
Matkakanttori lomalla 23.4. - 30.4.
Matkapappi vuosilomalla 25.5. - 7.6.

VAASAN SEURAKUNTA

Kirkkoherranvirasto avoinna keskiviikkoisin klo 13-16 (suurina juhlapäivinä suljettu). Osoite Koulukatu 45, 65100 Vaasa. Puh. (06) 317 2620, fax (06) 312 4063. S-posti: vaasa@ort.fi
Virkatodistukset Oulun seurakunnasta, puh. (08) 311 5741 tai s-posti: oulu@ort.fi
Kirkkoherra Matti Wallgren p. 050 352 0735 matti.wallgren@ort.fi
Kanttori Paula Löfgren, puh. 040 567 6614 paula.lofgren@ort.fi

Vaasa

Pyhän Nikolaoksen kirkko

Kasarmintori

Isännöitsijä
Max-Sebastian Kalinainen
p. 0500 690927

La 4.4. klo 18 Vigilia (palveluksessa siunataan virbovitset)
Su 5.4. klo 10 Liturgia, palmusunnuntai

Suuri Viikko
Ma 6.4. klo 9 Suuren maanantain aamupalvelus
Ti 7.4. klo 9 Suuren tiistain aamupalvelus
Ke 8.4. klo 9 Suuren keskiviikon aamupalvelus
Ke 8.4. klo 18 IX hetki ja Ennenpyhitettyjen lahjain liturgia
To 9.4. klo 9 Suuren torstain aamupalvelus
To 9.4. klo 18 Suuren torstain ehtoopalvelus ja liturgia
Pe 10.4. klo 9 Suuren perjantain aamupalvelus, 12 kärsimysevankeliumia
Pe 10.4. klo 14 Suuren perjantain ehtoopalvelus, Kristuksen hautakuvan esiin kantaminen
Pe 10.4. klo 18 Suuren lauantain aamupalvelus, Kristuksen hautauspalvelus
La 11.4. klo 10 Suuren lauantain ehtoopalvelus ja liturgia klo 23.30 Puoliyöpalvelus, ristisaatto, aamupalvelus ja liturgia, Herran pääsiäinen

Pääsiäisaika
Ma 13.4. klo 10 Liturgia ja ristisaatto, Lasten pääsiäinen
Ke 15.4. klo 10 Liturgia ja

ristisaatto

La 9.5. klo 18 Vigilia
Su 10.5. klo 10 Liturgia,
ristisaatto ja vedenpyhitys.
Pyhän Nikolaoksen kirkon
temppeleijuhla
Ke 20.5. klo 18 Vigilia
To 21.5. klo 10 Liturgia,
Herran Taivaaseen astumi-
nen, helatorstai, arkkipiispa
Leo
La 23.5. klo 18 Vigilia. Pal-
velus on monikielinen. The
service is multilingual.
La 24.5. klo 10 Liturgia.
Palvelus on monikielinen.
The service is multilingual.

Kokkola

**Pyhien Simeonin ja
Hannan rukoushuone**

Katariinankatu 3
Isännöitsijä *Nadesda Kurki*
p. 0400 998 883

Su 19.4. klo 10 Liturgia
La 30.5. klo 10 Liturgia

Pietarsaari

**Pyhän profeetta Elian
ja pyhän Annan ruko-
ushuone**

Narsinkatu 2
Isännöitsijä *Leif Sandvik*
p. (06) 724 8634

La 4.4. klo 10 Liturgia,
Lasaruksen lauantai
Su 26.4. klo 10 Liturgia
Su 10.5. klo 10 Hetkipal-
velus
La 30.5. klo 18 Vigilia
Su 31.5. klo 10 Liturgia,
helluntai

Lapua

**Pyhittäjä Serafim Saro-
vilaisen rukoushuone**

Koulukatu 7
Isännöitsijä
Hannu Korkeamäki
p. (06) 437 6936

Su 5.4. klo 10 Liturgia,
palmusunnuntai
Su 3.5. klo 10 Liturgia

Närpiö, Närpes

**Crnobrnjan kotona
Hemma hos Crnobrnja
Östra Linjen 911, Ytter-
mark**

Sö 3.5. kl 10 Liturgi på
svenska, kyrkoslaviska och
serbiska

Kristukseen kastetut

Niskala Paavo Hermann
Niskala Elli Helena
Paakkunainen Larja Talvikki
Suomela Jutta Vilhelmiina
Teräntö Kuisma Tapio
Witting Agnes Alexandra
Tervetuloa seurakuntaan
Aronen Eija
Hermunen Tarja-Marie
Kattelus Maarit
Kerttula Mauno
Koitto Niko
Liinamo Ilkka
Martiskainen Miro
Multakari Yrjö
Nygård Sirpa
Partanen Marjo
Salomaa Jenni

Ikuinen muisto

Asikainen Olga, 85 v. Vaasa
Autio Eino, 82 v. Kannus
Crnobrnja Cedimir, 56 v.
Närpes
Froloff Vera, 95 v. Kokkola
Korventie Eino, 68 v. Kokkola
Pankko Toini Anna-Liisa 77 v.
Kauhava
Viklund Arsenij 87 v. Jakobstad

Kirkkoherra Matti Wallgrén on
lomalla 16.4.-26.4.2009. Sijai-
sena toimii isä Juhani Itkonen,
puh 040 5018006

Vaasan kuorofestivaalit

Vaasassa pidetään kansainväli-
set kuorofestivaalit toukokuun
20.- 24. päivänä. Tänä vuonna
eräs festivaaliteemoista on
ortodoksinen kirkkomusiikki.
Karjalan ja koko Suomen ark-
kipiispa *Leo* toimittaa palveluk-
sen yhdessä Vaasan papiston
kanssa Kristuksen taivaaseen
astumisen liturgiassa to 21.
toukokuuta 2009. Esiintyjien
joukossa on seitsemän ortodok-
sista kuoroa sekä kotimaasta
että ulkomailta, tarkemmin
sanoen Serbiasta, Kreikasta ja
Portugalista. Kuorofestivaalien
yhteydessä toimitetaan viikon-
lopun monikieliset jumalan-
palvelukset. Tarkempaa tietoa
festivaaleista on löydettävissä
internet-osoitteesta [http://
www.l.vaasa.fi/choirfestival/](http://www.l.vaasa.fi/choirfestival/)

Vaasan hautausmaan kevätsiivoustalkoot

Perinteiset hautausmaan talkoot
pidetään Vaasan ortodoksisella

КРУЖОК ДЛЯ РУССКОГОВОРЯЩИХ ДЕТЕЙ.

Православная церковь г. Оулу организует для
русскоговорящих детей возраста от 0 до 6 лет
воскресный кружок. В программе : игры, раз-
влечения, детские забавы, чтение книг и т.д.
Добро пожаловать родителям с детьми.
Приходите! Скучно не будет!

Первое занятие состоится 26 Апреля в 13.00

Наш адрес: Оулу, Нуммикату 30 Б 10

VENÄJÄNKIELINEN LAPSIKERHO

Oulun ortodoksinen seurakunta järjestää lapsille
ja äideille venäjän kielinen kerho. Kerhossa
askarella, leikittäään, luetaan jne. Ensimmäinen
kerhomme on 26.4. klo 13.00. Jatkosta sovimme
paikalla olevien kanssa.

Terveisin: Kristina 040-9104374

Olga 040-0480639

Osoite: Nummikatu 30 B 10, Oulu

Oulun ortodoksisen hiippakunnan säätiö julistaa haettavaksi

APURAHOJA

yhteen tai useampaan kohteeseen, yhteensä enintään 10 000 eu-
roa.

Anomuksen kohteen tulee olla säätiön tarkoitukseen sopiva eli sen
tulee edistää ja tukea suomalaisen ortodoksisen kulttuuriperinteen
säilyttämistä tai avustaa ortodoksisen kulttuurin ja teologian opiske-
lua, tutkimusta ja tunnetuksi tekemistä Oulun ortodoksisen hiippakun-
nan alueella. Se voi myös tukea ortodoksisen vähemmistöjen kuten
erimerkiksi kolttakansan henkisiä ja sosiaalisia pyrintöjä.

Lyhyessä hakemuksessa tulee olla suunnitelma apurahan käytös-
tä sekä muut hakijan tarpeelliseksi katsomat liitteet, esimerkiksi
suositukset.

Lisätietoja antavat säätiön hallituksen puheenjohtaja, fl. tri Ahti E.
Pyörnilä, puh. 050-382 6669 sekä asiamies, kirjapainoneuvos Seppo
Maskonen, puh. 044-349 0494.

Anomukset lähetetään asiamiehelle osoitteella Parrastie 11, 90560
Oulu, viimeistään 4.5.2009.

OULUN ORTODOKSISEN HIIPPAKUNNAN SÄÄTIÖ

hautausmaalla perjantaina
8. toukokuuta kello 17.00.
Mukaan ulkoiluvaatteet ja
reipasta mieltä. Luvassa
myös pientä tarjoilua!
Tervetuloa!

Vaasan Ortodoksia- piiri

Ti 28.4. kello 18.00 Aiheena

Pyhyys ja kirkon pyhät (huo-
maa muuttunut päivä)

**The English speaking study
group** will have a gathering
on Wednesday 27th of May at
the Church of Saint Nicholas
in Vaasa at 6 pm. The topic
will be Feasts at the Orthodox
church. Welcome!

Asianajotoimisto Outi Miettinen

Pulkkilantie 5, Pulkkila
p. 040 484 2211
outi.miettinen@asianajo-
miettinen.fi
www.asianajomiettinen.fi

* Maksuton
alkuneuvottelu

* Asiakaskäynnit

* Testamentit ja
perunkirjoitukset

Luotettavaa ja ammattitaitoista välityspalvelua

Asunto- ja kiinteistön- välitys

Lohiloukku Oy LKV

Matti Vuononvirta
Häyrysentie 49, 90850
Martinniemi
08-349870, 08-5400550,
fax 08-349870
040-5006450, [www.ko-
lumbus.fi/lohiloukku](http://www.ko-
lumbus.fi/lohiloukku)

Kaveriksi yksinäiselle

Toimintamme tarkoituk-
sena on auttaa yksinäisiä
ortodoksimiehiä Oulussa.

Lähimmäispalvelu tar-
koittaa kaverina olemista
ja kaikkea mitä se voi tuo-
da mukanaan: keskustelua,
lenkillä käyntiä, kahvin
juontia, lehdenlukua,
kirkkoon tai kerhoon kul-
jettamista, omien asioiden
hoitamista, hakemusten
täyttämistä tai vain kylässä
käyntiä silloin tällöin.

Ota yhteyttä jos haluat
ystävän!

Soita Oulun ortodoksi-
seen miestenpiiriin diakoni
Juhana Sirenille,
p. 040 594 3495.

Paimen-Sanommat

Julkaisija:

Oulun ortodoksisen hiippakunnan seurakunnat / Paimen-Sanommat ry

Päätoimittaja:

Metropoliitta Panteleimon
P. 020 610 0250, fax. 020 610 0251, sähköposti: oulu.hiippakunta@ort.fi

Toimitussihteeri:

Marko Patronen
Nummikatu 30 B 16, 90100 OULU
P. 050 329 5355, fax. 020 610 0251, sähköposti: marko.patronen@ort.fi

Lehden osoitteenmuutokset ja tilaukset:

SEURAKUNTALAISTEN osoitteenmuutokset ja tilaukset omaan seura-
kuntaan

MUUT osoitteenmuutokset ja tilaukset Oulun ortodoksisen hiippakuntaan,
p. 020 610 0250, oulu.hiippakunta@ort.fi

Ilmoitukset ja tilaushinnat:

- ilmoitushinta 0,85€ / pmm
- tilaushinta 8,50€ / vuosi muille kuin seurakuntien jäsenille
- tilaajamaksut suoraan tilille: 110750-1106102,
mukaan maininta "Paimen-Sanommat"
Pankki: Nordea 110750 - 1106102

Paino:

Painotalo Suomenmaa, PL 52, 90101
OULU, p. 08 5370 011

Seuraavan numeron PS 1/09 ai-
neisto toimitussihteerille viimeis-
tään tiistaina 5.5.

marko.patronen@ort.fi

Seuraava numero ilmestyy
toukokuussa 2009